

ग्रामोदिया मडा

श्री गिराजीसिंह
केंद्री पंचाडिती राज अडे पेंडु विकास मंत्ररी स

श्री नरेंदर मेदी
पूषान मंत्ररी

श्री कपिल मेरेसवर पाटिल
केंद्री राज मंत्ररी, पंचाडिती राज

मलकीअत

संसकरट - 14

डिस संसकरट वेंच

- मलकीअत पेंसना घाडे
- पंचाडिती विकास पेंसनाघेंची लडी बु-सषानक डेटा ची वरडें
- महिला ससकतीकरण - सवामितव पेंसना दे तहिर घटाए गाडे पूपरी कारडा वेंच ससकतीकरण

ਸ੍ਰੀ ਗਿਰੀਰਾਜ ਸਿੰਘ 'ਭਾਰਤ ਭਰ ਵਿੱਚ 250 ਮਾਡਲ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਕਲੱਸਟਰ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ' 'ਤੇ ਪ੍ਰਗਤੀ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹੋਏ

ਸ੍ਰੀ ਗਿਰੀਰਾਜ ਸਿੰਘ, ਕੇਂਦਰੀ ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਨੇ 16 ਮਾਰਚ, 2023 ਨੂੰ ਵੀਡੀਓ ਕਾਨਫਰੰਸ ਰਾਹੀਂ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ 'ਭਾਰਤ ਭਰ ਵਿੱਚ 250 ਮਾਡਲ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਕਲੱਸਟਰ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ' 'ਤੇ ਪ੍ਰਗਤੀ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਰੂਰਲ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਐਂਡ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ (NIRD&PR) ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਫੈਲੋ (YFs) ਅਤੇ 250 ਮਾਡਲ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਕਲੱਸਟਰਾਂ ਦੇ ਸਟੇਟ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ (SPCs) ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ। ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਸੁਨੀਲ ਕੁਮਾਰ, ਡਾ. ਜੀ. ਨਰੇਂਦਰ ਕੁਮਾਰ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਐਨ.ਆਈ.ਆਰ.ਡੀ. ਅਤੇ ਪੀ.ਆਰ., ਡਾ. ਚੰਦਰ ਸ਼ੇਖਰ ਕੁਮਾਰ, ਵਧੀਕ ਸਕੱਤਰ, ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਮੰਤਰਾਲੇ, ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਵਿਕਾਸ ਆਨੰਦ, ਸੰਯੁਕਤ ਸਕੱਤਰ, ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਤੋਂ ਨੌਜਵਾਨ ਫੈਲੋ ਸਮੇਤ 210 ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਤੀਭਾਗੀ ਵਰਚੁਅਲ ਮੈਂਬ ਵਿੱਚ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ।

ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਬੋਲਦੇ ਹੋਏ, ਸ੍ਰੀ ਗਿਰੀਰਾਜ ਸਿੰਘ ਨੇ 'ਭਾਰਤ ਭਰ ਵਿੱਚ 250 ਮਾਡਲ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਕਲੱਸਟਰ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ' ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੀਆਂ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੇ ਸਰਵਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਮਾਡਲ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਨੌਜਵਾਨ ਫੈਲੋਜ਼ ਨੂੰ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਨਾਲ ਇੱਕ ਮਿਸਾਲ ਕਾਇਮ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਬੱਚੇ ਮਿਆਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਕੂਲ ਨਾ ਛੱਡਣ। ਨੌਜਵਾਨ ਫੈਲੋ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਟਿਕਾਊ ਵਿਕਾਸ ਟੀਚਿਆਂ (LSDGs) ਦੇ ਸਥਾਨਕਕਰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥੀਮੈਟਿਕ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਮਿਸ਼ਨ ਮੈਂਬਰ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਕੀਮਾਂ ਦੇ ਸੰਤੁਲਿਤ ਮੈਂਬ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਉਪਲਬਧ ਸਰੋਤਾਂ ਦੇ ਸੰਗਠਿਤ ਹੋਣ ਅਤੇ ਗਰੀਬੀ ਘਟਾਉਣ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਮਾਡਲ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਨ ਲਈ ਸਾਰੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਤਾਲਮੇਲ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ। 'ਸਿੱਖਿਆ ਯੁਕਤਾ ਪੰਚਾਇਤ', 'ਲਿੰਗ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਯੁਕਤਾ ਪੰਚਾਇਤ', 'ਸਵੱਛਤਾ ਯੁਕਤਾ ਪੰਚਾਇਤ', 'ਗਰੀਨ ਪੰਚਾਇਤ', 'ਤੰਦਰੁਸਤ ਪੰਚਾਇਤ' ਅਤੇ 'ਆਤਮ-ਨਿਰਭਰ ਪੰਚਾਇਤ' ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਿੱਧੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਨਾਲ ਗ੍ਰਾਮ ਸਭਾਵਾਂ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਅਤੇ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਸਾਰੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਹੁਦਾਇਤ। NIRD ਅਤੇ PR ਨੂੰ ਸਾਰੇ YFs ਦੀ ਸਰਗਰਮ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਨਾਲ ਇੱਕ ਦਿਨ ਦੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ-ਪੱਧਰ ਦੀ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਬੁਲਾਉਣ ਅਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੀਆਂ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਨਿਗਰਾਨੀ ਡੈਸਬੋਰਡ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਮੀਟਿੰਗ ਦਾ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ਾ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਮਾਡਲ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਲਈ ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਰਣਨੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਪਲਬਧ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਸਹੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਰਾਹ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਸੀ। ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ, NIRDPR ਦੁਆਰਾ 'ਭਾਰਤ ਭਰ ਵਿੱਚ 250 ਮਾਡਲ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਕਲੱਸਟਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ' ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਹਿਲੂਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਗਤੀ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਕੁਝ YFs ਨੇ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਅਨੁਭਵ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ।

ਵਿਸ਼ਾ - ਸੂਚੀ

ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ:

ਸੁਨੀਲ ਕੁਮਾਰ, ਆਈ.ਏ.ਐਸ

ਸਕੱਤਰ
ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਮੰਤਰਾਲਾ

ਸੰਪਾਦਕ:

ਡਾ: ਬਿਜੇ ਕੁਮਾਰ ਬੇਹੜਾ, ਆਈ.ਈ.ਐਸ.

ਆਰਥਿਕ ਸਲਾਹਕਾਰ, ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਮੰਤਰਾਲਾ

ਸੰਪਾਦਕੀ ਸਹਿਯੋਗ:

ਆਲੋਕ ਪੰਡਯਾ

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਰਨਿਕਾ ਕੌਸ਼ਿਕ
ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਿਆਸ

03

ਮੰਤਰੀ ਸਾਹਿਬ
ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ

04

ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰ
ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ

05

ਸਕੱਤਰ ਸ੍ਰ
ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ

06

ਭਾਰਤ ਦੇ ਮਾਣਯੋਗ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜੀ
ਮਲਕੀਅਤ ਸਕੀਮ ਬਾਰੇ ਸੁਨੇਹਾ

08

ਮਲਕੀਅਤ ਯੋਜਨਾ
ਇਸ ਬਾਰੇ ਐੱਸ

13

ਜਨਤਕ ਭਾਗੀਦਾਰੀ - ਭੂਮੀ ਸਰਵੇਖਣ
ਅਤੇ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ
ਇੱਕ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਪਹੁੰਚ

24

ਪਿੰਡ ਸਵਰਾਜ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵੱਲ
ਭਾਰਤ ਵੱਲ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕਦਮ
ਸਵੈ-ਨਿਰਭਰ ਬਣਨ ਵੱਲ

09

ਪੇਂਡੂ ਆਰਥਿਕਤਾ ਦੇ
ਸੁਧਾਰ ਵੱਲ ਇੱਕ ਕਦਮ -
ਮਲਕੀਅਤ ਯੋਜਨਾ

17

ਪੇਂਡੂ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਜ਼ਮੀਨੀ ਅਧਿਕਾਰ
ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਬਣਾਉਣ ਲਈ
ਰੈਜ਼ੋਲੂਸ਼ਨ ਨਕਸ਼ੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ
ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਡਰੋਨ
ਆਧਾਰਿਤ ਫਿੱਟ-ਲਈ-ਉਦੇਸ਼ ਮੈਪਿੰਗ
ਦਾ ਹੱਲ

19

ਪੰਚਾਇਤ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਲਈ
ਭੂ-ਸਥਾਨਕ ਡੇਟਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ

23

ਮਹਿਲਾ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਨ -
ਮਲਕੀਅਤ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ
ਬਿਲਟ ਸੰਪਤੀ ਕਾਰਡ ਵਿੱਚ
ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਨ

ਗਿਰਿਰਾਜ ਸਿੰਘ
GIRIRAJ SINGH

सत्यमेव जयते

ग्रामीण विकास तथा पंचायती राज मंत्री
भारत सरकार
कृषि भवन, नई दिल्ली
MINISTER OF
RURAL DEVELOPMENT AND PANCHAYATI RAJ
GOVERNMENT OF INDIA
KRISHI BHAWAN, NEW DELHI

ਸੁਨੇਹਾ

ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਜਾਣ ਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਈ ਹੈ ਕਿ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਮੰਤਰਾਲਾ ਮਲਕੀਅਤ ਯੋਜਨਾ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਨਾਲ ਗ੍ਰਾਮੋਦਯਾ ਸੰਕਲਪ ਪੱਤਰਿਕਾ ਦਾ ਚੌਦਵਾਂ ਅੰਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਸਵਾਮਿਤਵ ਯੋਜਨਾ ਗ੍ਰਾਮੀਣ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਸਸ਼ਕਤ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਮਾਣਯੋਗ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਦੂਰਅੰਦੇਸ਼ੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਅਧਿਆਏ ਲਿਖ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਕੀਮ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲਾਭ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਬੈਂਕ ਯੋਗ ਰਿਕਾਰਡ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬੈਂਕ ਕਰਜ਼ੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਬਿਹਤਰ ਪੇਂਡੂ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।-ਆਰ.

ਇਹ ਸਾਡੇ ਲਈ ਮਾਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਮਾਣਯੋਗ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮੰਚਾਂ 'ਤੇ ਸਵਾਮਿਤਵ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦਾ ਲਗਾਤਾਰ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਪੇਂਡੂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਬਦਲਾਅ ਆ ਰਹੇ ਹਨ।

ਮੈਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਹੈ ਕਿ ਗ੍ਰਾਮੋਦਯਾ ਸੰਕਲਪ ਦਾ ਇਹ ਮੁੱਢਲਾ ਪੰਚਾਇਤਾਂ, ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਪੰਚਾਇਤੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮਲਕੀਅਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਸਾਰ ਕਰੇਗਾ।

(ਗਿਰਿਰਾਜ ਸਿੰਘ)

Office: 'G' Wing, Ground Floor, Krishi Bhawan, New Delhi-110001, Tel.: 011-23383548, 23782373, 23782327, Fax: 011-23070309
Resi.: 27, Lodhi Estate, New Delhi, Ph.: 011-24626783, 24655677

ਕਪਿਲ ਮੋਰੇਸ਼ਵਰ ਪਾਟੀਲ
ਰਾਜਯ ਮੰਤਰੀ
ਪੰਚਾਯਤੀ ਰਾਜ ਮੰਤਰਾਲਯ
ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ

75
ਆਜ਼ਾਦੀ ਕਾ
ਅਮ੍ਰਿਤ ਸਹੀਤਸਕ

KAPIL MORESHWAR PATIL
MINISTER OF STATE
MINISTRY OF PANCHAYATI RAJ
GOVERNMENT OF INDIA

ਸੁਨੇਹਾ

ਮੈਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਹੈ ਕਿ 'ਗ੍ਰਾਮੋਦਯ ਸੰਕਲਪ' ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਦਾ 14ਵਾਂ ਅੰਕ 'ਸਵਾਮਿਤਵ ਯੋਜਨਾ' ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਪੇਂਡੂ ਜੀਵਨ ਦੀ ਮੁੱਢਲੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾ ਕੇ ਪਿੰਡਾਂ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੀ ਕਾਇਆ ਕਲਪ ਕਰਨਾ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮੁੱਖ ਲੋੜ ਹੈ। ਆਲਮੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਦਰਜਾ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਭਾਰਤ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਲਈ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਆਰਥਿਕ ਤਰੱਕੀ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਸਵਾਮਿਤਵ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਮਾਨਯੋਗ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੁਆਰਾ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਦਿਵਸ, 24 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2020 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪੇਂਡੂ ਆਬਾਦੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਹਰੇਕ ਪੇਂਡੂ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਕਾਨਾਂ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਕੰਮ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾ ਕੇ ਪੇਂਡੂ ਭਾਰਤ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਤਰੱਕੀ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਸਵਾਮਿਤਵ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਆਗਮਨ ਨੇ ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਲਈ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ, ਗ੍ਰਾਮੀਣ ਅਤੇ ਸਥਾਨਿਕ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ, ਭੂਮੀ ਮੁਦਰੀਕਰਨ, ਸਰਵੇਖਣ, ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਅਤੇ ਮਾਲੀਆ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਸਰੋਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਰੋਤਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਖਜ਼ਾਨਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਹੈ। ਮਲਕੀਅਤ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਮੌਕੇ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਮੈਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਹੈ ਕਿ ਮਲਕੀਅਤ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਗ੍ਰਾਮੋਦਯ ਸੰਕਲਪ ਦਾ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਪੰਚਾਇਤਾਂ, ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਪੰਚਾਇਤੀ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਆਮ ਜਨਤਾ ਲਈ ਵੀ ਲਾਭਦਾਇਕ ਸਾਬਤ ਹੋਵੇਗਾ।

(ਕਪਿਲ ਮੋਰੇਸ਼ਵਰ ਪਾਟੀਲ)

Office: Room No. 392, 'E' Wing, 3rd Floor, Krishi Bhawan, New Delhi-110001
Phone: 011-23782143, 23782548, 23782518, E-mail Id: mospanchayatiraj@gmail.com, mos-mopr@gov.in
Residence: 12, Safdarjung Road, New Delhi-110011 1

Phone: 011-23011235, 23012116, 23012516
Generated from eOffice by ALOK PANDYA, ALOK-PANDYA(CONS), SR.CONULTANT, MOPR on 29/05/2023 11:39 AM

ਸੁਨੀਲ ਕੁਮਾਰ, ਆਈ.ਏ.ਏ.ਸ.
ਸਕਿਰਟਰੀ
Sunil Kumar, IAS
Secretary

75
ਆਜ਼ਾਦੀ ਕਾ
ਅਮृत ਸਹੋत्सव

भारत सरकार
पंचायती राज मंत्रालय
डॉ. राजेन्द्र प्रसाद रोड,
कृषि भवन, नई दिल्ली-110001
Government of India
Ministry of Panchayati Raj
Dr. Rajendra Prasad Road,
Krishi Bhawan, New Delhi-110001

ਸੁਨੇਹਾ

ਮੈਨੂੰ 'ਗ੍ਰਾਮੋਦਯ ਸੰਕਲਪ' ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਦਾ ਚੌਦਵਾਂ ਅੰਕ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਬੇਹੱਦ ਖੁਸ਼ੀ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਜੋ ਮਾਲਕੀ ਸਕੀਮਾਂ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਹੈ।

24 ਅਪ੍ਰੈਲ 2020 ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਦਿਵਸ ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ, ਮਾਣਯੋਗ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ, ਸਵਾਮਿਤਵ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਪੇਂਡੂ ਆਬਾਦੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਹਰੇਕ ਪੇਂਡੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਦਾ ਆਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਪੇਂਡੂ ਭਾਰਤ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਤਰੱਕੀ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸਕੀਮ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੇ ਮੁਦਰੀਕਰਨ ਲਈ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਣਾ, ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣਾ, ਵਿਆਪਕ ਗ੍ਰਾਮ ਪੱਧਰੀ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ।

ਹੁਣ ਤੱਕ 2.36 ਲੱਖ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਡਰੇਨ ਉਡਾਣ ਦਾ ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ 3.72 ਲੱਖ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਕੁੱਲ ਟੀਚੇ ਦਾ 63% ਹੈ ਅਤੇ 1 ਰਾਜ ਅਤੇ 4 ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਡਰੇਨ ਸਰਵੇਖਣ ਦਾ ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਹਰਿਆਣਾ, ਉੱਤਰਾਖੰਡ, ਪੁਡੂਚੇਰੀ, ਅੰਡੇਮਾਨ ਅਤੇ ਨਿਕੋਬਾਰ ਦੀਪ ਸਮੂਹ ਅਤੇ ਗੋਆ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਸੋਂ ਵਾਲੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਕਾਰਡ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਗ੍ਰਾਮੋਦਯਾ ਸੰਕਲਪ ਦੇ ਇਸ ਅੰਕ ਵਿੱਚ ਸਵਾਮਿਤਵ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਲੇਖ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਰਵੇਖਣਾਂ ਵਿੱਚ ਡਰੇਨ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ, ਪੰਚਾਇਤ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਭੂ-ਸਥਾਨਕ ਡੇਟਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ, ਗ੍ਰਾਮੀਣ ਆਰਥਿਕਤਾ ਉੱਤੇ ਸਵਾਮਿਤਵ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਰਗੇ ਵਿਸ਼ੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਇਹ ਸਕੀਮ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਕੇਂਦਰੀ ਏਜੰਸੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਰਵੇਖਣ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ, ਭਾਗ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਮਾਲ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਪੀ.ਆਰ.ਆਈਜ਼ ਦੇ ਸਰਗਰਮ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਸ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਕਰਣਗੇ।

ਮੈਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅੰਕ ਪਾਠਕਾਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਲਾਭਦਾਇਕ ਸਾਬਤ ਹੋਵੇਗਾ।

(ਸੁਨੀਲ ਕੁਮਾਰ)
24.3.23

ਭਾਰਤ ਦੇ ਮਾਨਯੋਗ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਨ

ਮਾਨਯੋਗ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ SVAMITVA ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ। (11th October 2020)

“ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਮਕਾਨ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।”

“ਸਵਾਮਿਤਵਾ ਸਕੀਮ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰੇਗੀ ਜਿਸ ਲਈ ਪਿਛਲੇ 6 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਯਤਨ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ”

-ਮਾਨਯੋਗ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ

ਮਾਨਯੋਗ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਿੱਚ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਮਹਾਸਭਾ (UNGA) ਦੇ 76ਵੇਂ ਸੈਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ, ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ SVAMITVA ਸਕੀਮ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। (25 ਸਤੰਬਰ 2021)

ਮਾਲਕੀ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਵੀ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਦੁਨੀਆ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਕੌਮਾਂ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਕੋਲ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਛੇ ਲੱਖ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਡਰੇਨ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਮੈਪਿੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਡਿਜੀਟਲ ਰਿਕਾਰਡ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਡਿਜੀਟਲ ਰਿਕਾਰਡ, ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ, ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਲਈ ਵੀ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬੈਂਕ ਲੋਨ ਲੈਣਾ”

- ਮਾਣਯੋਗ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਿੱਚ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਮਹਾਸਭਾ (UNGA) ਵਿੱਚ

ਮਾਨਯੋਗ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ SVAMITVA ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਈ-ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਕਾਰਡ ਵੰਡੇ (06th October 2021)

“SVAMITVA ਸਕੀਮ ਦੁਆਰਾ, ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਵਿਸਤਾਰ ਲਈ ਬੈਂਕ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਪੈਸਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਆਸਾਨ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਤੀਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਅੱਗੇ ਹੱਥ ਫੈਲਾਉਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ”

- ਮਾਣਯੋਗ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ

ਮਾਨਯੋਗ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿਸ਼ਵ ਭੂ-ਸਥਾਨਕ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸੰਬੰਧਨ ਦੌਰਾਨ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ (11th October 2022)

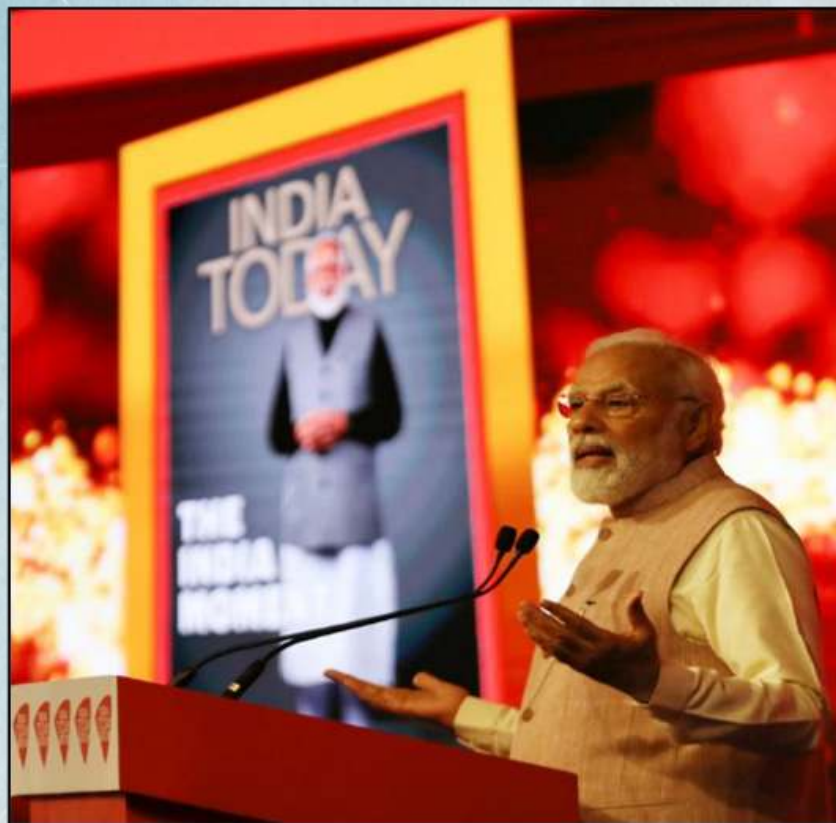
“ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ ਸਾਡੀ SVAMITVA ਸਕੀਮ ਲਓ। ਅਸੀਂ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦਾ ਨਕਸ਼ਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਡਰੋਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਡੇਟਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ, ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਕਾਰਡ ਮਿਲ ਰਹੇ ਹਨ।”

- ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿਸ਼ਵ ਭੂ-ਸਥਾਨਕ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਨ ਦੌਰਾਨ ਮਾਨਯੋਗ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ

ਮਾਨਯੋਗ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਇੰਡੀਆ ਟੂਡੇ ਕਨਕਲੇਵ 2023 ਵਿੱਚ ਬੋਲਦੇ ਹੋਏ (18th ਮਾਰਚ 2023)

“SVAMITVA ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ, ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਡਰੋਨ ਤਕਨੀਕ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਲੈਂਡ ਮੈਪਿੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। 1 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਕਾਰਡ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਵਿਚ ਡਰ ਘਟ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ ਪਿੰਡ ਛੱਡ ਗਏ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ‘ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।”

- ਮਾਨਯੋਗ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਇੰਡੀਆ ਟੂਡੇ ਕਨਕਲੇਵ 2023 ਦੌਰਾਨ

SVAMITVA ਸਕੀਮ ਬਾਰੇ

★ ਮਲਕੀਅਤ ਡਿਵੀਜ਼ਨ, ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਮੰਤਰਾਲਾ

ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਦਿਵਸ, 24 ਅਪ੍ਰੈਲ 2020 'ਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੁਆਰਾ SVAMITVA ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੇਂਡੂ ਆਬਾਦ ਖੇਤਰ ਦੇ ਹਰ ਪੇਂਡੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮਾਲਕ "ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ" ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਪੇਂਡੂ ਭਾਰਤ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਤਰੱਕੀ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਕਈ ਪਹਿਲੂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੇ ਮੁਦਰੀਕਰਨ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਣਾ; ਜਾਇਦਾਦ ਸੰਬੰਧੀ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣਾ; ਵਿਆਪਕ ਪਿੰਡ ਪੱਧਰੀ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ।

2. SVAMITVA ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਪੇਂਡੂ ਅਬਾਦੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਘਰਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ "ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ" ਚਿੱਤਰਾਂ ਕੈਪਚਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨਵੀਨਤਮ ਡਰੋਨ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਅਤੇ ਨਿਰੰਤਰ ਸੰਚਾਲਨ ਸੰਦਰਭ ਸਟੇਸ਼ਨ (CORS) ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਸਟੀਕ ਚਿੱਤਰ ਅਧਾਰ ਨਕਸ਼ੇ ਜ਼ਮੀਨੀ ਭੌਤਿਕ ਮਾਪ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਪਾਰਸਲਾਂ ਦੀ ਮੈਪਿੰਗ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨੀ ਧਾਰਕਾਂ ਦੀ ਸਪਸ਼ਟ ਸੀਮਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਨਕਸ਼ੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਮਾਪ ਦੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਪਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਨਕਸ਼ੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਅਤੇ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਜ਼ੂਅਲ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਪੱਧਰ ਦੀ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਲਈ ਇੱਕ ਅਨਮੋਲ ਸਾਧਨ ਵੀ ਹਨ।

3. ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਪੜਾਅਵਾਰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਾਇਲਟ ਪੜਾਅ ਦੇ ਸਫਲ ਲਾਗੂਕਰਨ ਅਤੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ 24 ਅਪ੍ਰੈਲ 2021 ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਰਾਜਾਂ/ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੁਣ ਤੱਕ, 31 ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਰਾਜਾਂ/ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ SVAMITVA ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਭਾਰਤੀ ਸਰਵੇਖਣ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਿਆਂ 'ਤੇ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਹਨ।

4. ਸਕੀਮ ਦਾ ਮਕਸਦ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਤ ਕਰਨਾ ਹੈ
 - » ਪੇਂਡੂ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਸਹੀ ਜ਼ਮੀਨੀ ਰਿਕਾਰਡ ਬਣਾਉਣਾ।
 - » ਪੇਂਡੂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿੱਤੀ ਲਾਭ ਲੈਣ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਵਿੱਤੀ ਸੰਪੱਤੀ ਵਜੋਂ ਵਰਤਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾ ਕੇ ਵਿੱਤੀ ਸਥਿਰਤਾ ਲਿਆਉਣਾ।
 - » ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਟੈਕਸ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ, ਜੋ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ GPS ਨੂੰ ਉਸ ਰਾਜ ਵਿਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਹੋਰ, ਸਰਕਾਰੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ
 - » ਸਰਵੇਖਣ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਅਤੇ GIS ਨਕਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਲਾਭ ਉਠਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।
 - » GIS ਨਕਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਬਿਹਤਰ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਾਲੀ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ (GPDP) ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨਾ

5. 23.03.2023 ਤੱਕ, 2.36 ਲੱਖ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਡਰੋਨ ਉਡਾਣ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਕਿ 3.72 ਲੱਖ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਟੀਚੇ ਦਾ 63% ਹੈ ਅਤੇ ਡਰੋਨ ਸਰਵੇਖਣ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ UT ਲਕਸ਼ਦੀਪ, ਦਿੱਲੀ, ਅਤੇ ਦਾਦਰਾ ਅਤੇ ਨਗਰ ਹਵੇਲੀ, ਅਤੇ ਦਮਨ ਅਤੇ ਦੀਉ UT ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਸਰਵੇਖਣ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਤਾਲਮੇਲ ਨਾਲ, ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਸੋਂ ਵਾਲੇ ਪਿੰਡਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉੱਤਰਾਖੰਡ, ਪੁਡੂਚੇਰੀ, ਅੰਡੇਮਾਨ ਅਤੇ ਨਿਕੋਬਾਰ ਦੀਪ ਸਮੂਹ ਅਤੇ ਗੋਆ ਦੇ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਕਾਰਡ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

SVAMITVA ਸਕੀਮ ਦਿਹਾਤੀ ਅਰਥਚਾਰੇ ਦੇ ਉਥਾਨ ਵੱਲ ਇੱਕ ਕਦਮ ਪੱਥਰ

★ ਅਰੁਣ ਕੁਮਾਰ ਮਿਸ਼ਰਾ
★ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਰਨਿਕਾ ਕੌਸ਼ਿਕ

ਪਿੰਡ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰੂਹ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਨੈਤਿਕ, ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਆਜ਼ਾਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਹ 'ਗ੍ਰਾਮ ਸਵਰਾਜ' ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸ਼ੌਕੀਨ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ, "ਅਸਲੀ ਭਾਰਤ ਸਿਰਫ਼ ਉਪਨਗਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਸੱਤ ਲੱਖ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਲੱਭਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਪਿੰਡ ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਏ ਤਾਂ ਭਾਰਤ ਵੀ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਪਿੰਡਾਂ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੀ ਕਾਇਮੀ ਕਲਪ ਕਰਕੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਬੁਨਿਆਦੀ ਜੀਵਨ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮੁੱਖ ਲੋੜ ਹੈ। ਆਲਮੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਦਰਜਾ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਲਈ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਉਤੇਜਨਾ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਸਵੈ-ਨਿਰਭਰ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰ ਪਿੰਡਾਂ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਪੂਰਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ "ਬੱਲੇ ਤੋਂ ਉੱਪਰ" ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਰੀਬਾਂ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਲਾਭ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਬੇਵਫ਼ਾ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਅਸੀਂ ਸਿੱਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਆਰਥਿਕਤਾ ਨੂੰ ਹੇਠਲੇ ਪੱਧਰ ਤੋਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਝਦਾਰੀ ਨਾਲ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਬਿਹਤਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। 1.4 ਬਿਲੀਅਨ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਭਾਰਤ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਦੂਜੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਆਬਾਦੀ ਦਾ ਘਰ ਹੈ, ਜਿਸਦੀ 64% ਆਬਾਦੀ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਭਾਰਤ ਨੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪੇਂਡੂ ਭਾਰਤ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤਰੱਕੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰ ਸਰਕਾਰੀ ਨੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਰਹੇ ਹਨ। NFHS-5 ਮਾਰਚ 2022 ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ - ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ 97% ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਜਲੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ 95% ਪੇਂਡੂ ਅਤੇ 99% ਸ਼ਹਿਰੀ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਜਲੀ ਹੈ। 16 ਮਾਰਚ 2023 ਤੱਕ, ਕੁੱਲ 19.35 ਕਰੋੜ ਪੇਂਡੂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 11.44 ਕਰੋੜ ਪੇਂਡੂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਕੋਲ ਟੂਟੀ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਹਨ।

ਇਹ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਬੁੱਧੀ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖਜਾਤੀ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਦੀ ਬਿਹਤਰ ਗੁਣਵੱਤਾ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਕੁਦਰਤ ਦੇ 5 ਤੱਤਾਂ ਨਾਲ ਇਕਸੁਰਤਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ: ਹਵਾ, ਪਾਣੀ, ਧਰਤੀ, ਅੱਗ ਅਤੇ ਆਕਾਸ਼। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਡਾਨ (ਉਦੇਗਾਂ ਦੇਸ਼ ਕਾ ਆਮ ਨਾਗਰਿਕ), ਜੇਜੇਐਮ (ਜਲ ਜੀਵਨ ਮਿਸ਼ਨ), ਪੀਐਮ-ਉਜਵਲਾ, ਡੀਆਈਐਲਆਰਐਮਪੀ ਆਦਿ ਰਾਹੀਂ ਪੇਂਡੂ ਆਬਾਦੀ ਲਈ ਪੰਜ ਤੱਤਾਂ ਤੱਕ ਬਰਾਬਰ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਕਸਰ ਬਾਕੀ ਨਹੀਂ ਛੱਡੀ ਹੈ।

ਜ਼ਮੀਨ ਸਾਡੇ ਗ੍ਰਹਿ 'ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਰੋਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਭੋਜਨ ਅਤੇ ਆਸਰਾ ਦੀ ਮੁਢਲੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਰਾਜ ਤੋਂ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਭਾਗਾਂ ਅਤੇ ਮੰਤਰਾਲੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜੰਗਲਾਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣਾ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ, ਸ਼ਹਿਰੀ, ਪੇਂਡੂ ਅਤੇ ਕਬਾਇਲੀ ਜ਼ਮੀਨਾਂ। ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਆਰਥਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਰੋਤ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਜ਼ਮੀਨੀ ਸਰੋਤਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਆਰਥਿਕ ਨੀਤੀਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਿੱਸਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵਾਹੀਯੋਗ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ (ਜ਼ਮੀਨਦਾਰੀ ਦਾ ਖਾਤਮਾ), ਆਦਿਵਾਸੀਆਂ (ਆਟੋਨੋਮਸ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਕਾਉਂਸਿਲ) ਦੇ ਸਵਦੇਸ਼ੀ ਜ਼ਮੀਨੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪਰਿਵਰਤਨਸ਼ੀਲ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਹਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੁਝ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਅਜੇ ਵੀ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਘਾਟ, ਪ੍ਰੀ-ਸਰਵੇਖਣ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਉਪਲਬਧਤਾ, ਜਾਂ ਗੈਰ-ਆਬਾਦੀ। ਜ਼ਮੀਨ (ਆਬਾਦੀ ਵਾਲਾ ਖੇਤਰ) ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜ਼ਮੀਨੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਕਾਰਨ। ਪੇਂਡੂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਸੇਬੇ ਖੇਤਰ (ਆਬਾਦੀ ਵਾਲੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ) ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੁਧਾਰ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਰਹੇ। ਕੁਝ ਰਾਜਾਂ ਨੇ ਆਬਾਦੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਦਾ ਸਰਵੇਖਣ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਆਬਾਦੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲਾ ਨਕਸ਼ਾ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ 6.6 ਲੱਖ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਆਬਾਦੀ। ਸਰਵੇਖਣ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਤਾਲਮੇਲ ਯਤਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਨਾਲ ਅਬਾਦੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਪੇਂਡੂ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਕਈ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥਾ, ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਹੀ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਘਾਟ, ਕਰਜ਼ਾ।

★ ਡਿਪਟੀ ਸਕੱਤਰ, ਮਲਕੀਅਤ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਮੰਤਰਾਲੇ
★ ਸਲਾਹਕਾਰ, ਮਲਕੀਅਤ, ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਮੰਤਰਾਲਾ

ਅਬਾਦੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਕਸ਼ੇ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਕਾਰਨ, ਪੈਸਾ ਉਧਾਰ ਲੈਣ ਲਈ ਵੱਡੇ ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਦੇ ਬੈਂਕਾਂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸ਼ਾਹੂਕਾਰਾਂ ਵੱਲ ਮੁੜਨਾ, ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਾਲੇ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਪਿੰਡਾਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨਾ।

ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਸਨੀਕਾਂ ਕੋਲ ਗੈਰ-ਸੰਸਥਾਗਤ ਰਿਣਦਾਤਿਆਂ ਤੋਂ ਕਰਜ਼ੇ ਲੈਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਚਾਰਾ ਨਹੀਂ ਬਚਿਆ ਸੀ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਿਆਜ ਦਰਾਂ ਵਸੂਲ ਸਕਦੇ ਸਨ; ਅਣਜਾਣ ਪੇਂਡੂ ਅਬਾਦੀ ਵਿੱਚ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਦੀ ਘਾਟ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੱਧ ਰਹੇ ਕਰਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਫਸਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਹੂਕਾਰਾਂ ਦੇ ਰਹਿਮੇ-ਕਰਮ ਉੱਤੇ ਛੱਡ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਸੰਸਥਾਗਤ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਦੀ ਗੱਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅੰਕੜਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਲਾਗੂਕਰਨ ਮੰਤਰਾਲੇ (MOSPI) ਦੁਆਰਾ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਘਰੇਲੂ ਸੰਪੱਤੀ ਅਤੇ ਕਰਜ਼ਾ ਸਰਵੇਖਣ 2013 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਲਗਭਗ 20% ਪੇਂਡੂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੇ ਗੈਰ-ਸੰਸਥਾਗਤ ਰਿਣਦਾਤਾਵਾਂ ਕੋਲ ਬਕਾਇਆ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਦਿੱਤਾ ਜਦੋਂ ਕਿ ਸ਼ਹਿਰੀ ਭਾਰਤ ਲਈ ਇਹੀ ਗਿਣਤੀ 10% ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਔਸਤ ਪਰਿਵਾਰ ਰੀਅਲ ਅਸਟੇਟ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਕੁੱਲ ਦੌਲਤ ਦਾ ਲਗਭਗ 77% ਰੱਖਦਾ ਹੈ (ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਇਮਾਰਤਾਂ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਲਈ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ, ਮਨੋਰੰਜਨ ਸਹੂਲਤਾਂ ਵਰਗੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ, ਅਤੇ ਪੇਂਡੂ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ)। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪੇਂਡੂ ਅਬਾਦੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡ ਆਫ਼ ਰਾਈਟਸ (ਆਰ.ਓ.ਆਰ.) ਦੀ ਘਾਟ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਪੱਧਰ, ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਸੱਟੇਬਾਜ਼ੀ ਵਾਲੀ ਮਾਲਕੀ, ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲੰਬਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਵਾਦ ਅਤੇ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਵਿਕਸਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਮਾਰਕੀਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਰਿਕਾਰਡ ਆਫ਼ ਰਾਈਟਸ (ਆਰ.ਓ.ਆਰ.) ਦੀ ਘਾਟ ਅਤੇ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਸੋਂ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਸਰਵੇਖਣ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਕਾਰਡਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੇਂਡੂ ਘਰੇਲੂ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਮੈਪਿੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ, ਜਿਸ ਲਈ ਆਧੁਨਿਕ ਡਰੇਨ ਸਰਵੇਖਣ ਤਕਨੀਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ SVAMITVA (ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਧਰੀ ਤਕਨੀਕ ਨਾਲ ਪਿੰਡ ਦੀ ਅਬਾਦੀ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਸਰਵੇਖਣ) ਸਕੀਮ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਵੱਲ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ। ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਚੇਨ-ਅਧਾਰਿਤ, ਕਰਾਸ-ਸਟਾਫ਼, ਅਤੇ ਥੀਓਡੋਲਾਈਟ-ਅਧਾਰਿਤ ਸਰਵੇਖਣ ਤਕਨੀਕਾਂ ਲਈ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਯੰਤਰ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਵੇਖਣ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪੂਰੇ ਖੇਤਰ ਦਾ ਸਪਸ਼ਟ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਰਵੇਅਰ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਪਾਰਸਲਾਂ ਦੀ ਹੱਦਬੰਦੀ ਕਰਨ ਲਈ ਯੰਤਰਾਂ ਨਾਲ ਇੱਕ ਥਾਂ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਥਾਂ ਜਾਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਭੂਮੀ ਸਰਵੇਖਣ ਦਾ ਇਹ ਤਰੀਕਾ ਮਿਹਨਤੀ, ਸਮਾਂ ਲੈਣ ਵਾਲਾ, ਮਹਿੰਗਾ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਤੇ ਯੰਤਰ ਦੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੈ।

ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣਾ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਚੰਗੇ ਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕੇਂਦਰ ਹੈ। ਇਸਦੀ ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਣ ਮਾਲਕੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਬਹੁਤ ਚੰਗੇ ਨਤੀਜੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ: ਸ਼੍ਰੀ ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ

SVAMITVA ਸਕੀਮ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਅਬਾਦੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਦਾ ਸਹੀ ਸਰਵੇਖਣ ਕਰਨ ਲਈ ਡਰੇਨ ਅਤੇ CORS ਨੈਟਵਰਕ (ਲਗਾਤਾਰ ਸੰਚਾਲਿਤ ਹਵਾਲਾ ਸਟੇਸ਼ਨ) ਦੇ ਸੁਮੇਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਡਰੇਨ ਸਰਵੇਖਣਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ 1:500 ਸਕੇਲ ਦੇ ਜੀਓ-ਟੈਗ ਕੀਤੇ ਨਕਸ਼ੇ ਲਾਗਤ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਬਣਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਉੱਚ ਸੁੱਧਤਾ ਭਾਵ 3-5 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਰਵਾਇਤੀ ਵਿਧੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ। SVAMITVA ਸਕੀਮ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿੱਚ ਪੇਂਡੂ ਅਬਾਦੀ ਖੇਤਰ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਸਰਵੇਖਣ ਹੈ।

ਮਲਕੀਅਤ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਉਤਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਉਤਸੁਕਤਾ ਹੈ। ਚੂਨਾ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਦੇ ਪੜਾਅ ਦੌਰਾਨ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਰਾਹੀਂ, ਵਸਨੀਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਾ। ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਕੀਮ ਦੀ ਕਾਫੀ ਚਰਚਾ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਨੇ ਤਾਂ ਹੋਮਸਟੈਂਡ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਬੈਂਕ ਕਰਜ਼ੇ ਵੀ ਲਏ ਹਨ। ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਕਾਰਡ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਵਸਨੀਕ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹਨ"- ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਮਨ ਗੋਦਿਆਲ, ਪਿੰਡ ਮੁਖੀ, ਗੋਦਾ ਪਿੰਡ, ਪੇਂਡੀ ਗੜ੍ਹਵਾਲ, ਉੱਤਰਾਖੰਡ।

ਸਵਾਮਿਤਵਾ ਸਕੀਮ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ 'ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ' ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜੋ ਅਬਾਦ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮਕਾਨਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹਨ ਅਤੇ ਰਾਜ ਮਾਲ ਜਾਂ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਕਾਰਡ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿੱਤੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਪੇਂਡੂ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੇ ਮੁਦਰੀਕਰਨ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦੇਵੇਗਾ। ਸਵਾਮਿਤਵ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਗ੍ਰਾਮ ਸਭਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਨ ਭਾਗੀਦਾਰੀ (ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ) ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਸੀਮਾਬੰਦੀ ਲਈ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਗ੍ਰਾਮੀਣ ਅਬਾਦੀ ਨੂੰ ਇਸ ਸਕੀਮ ਬਾਰੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਬਣਾਉਣ ਲਈ। ਪਿੰਡ ਦੇ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਚੂਨਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਝਗੜਾ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਵਿੱਚ ਸੁਲਝਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

"ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਸਵਾਮਿਤਵਾ ਸਕੀਮ ਦੇ ਤਹਿਤ 2,90,000 ਰੁਪਏ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਸੀ।
- ਸ਼੍ਰੀ ਪਵਨ, ਹਰਦਾ (ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼)

ਭੂ-ਸੰਦਰਭ ਵਾਲੇ ਉੱਚ ਰੈਜ਼ੋਲੂਸ਼ਨ ਵਾਲੇ ਨਕਸ਼ੇ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਹਰੇਕ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀ ਸਹੀ ਸੰਖਿਆ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਾਪਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਜਾਇਦਾਦ ਰਜਿਸਟਰਾਂ ਨੂੰ ਅਪਡੇਟ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਪਤੀ ਟੈਕਸ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਤੇ ਉਗਰਾਹੀ ਨੂੰ ਸੁਚਾਰੂ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਇੱਕ ਤਰੀਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਸਨੂੰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਸਰੋਤ ਬਣਦੇ ਹਨ ਜੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ ਲਈ ਲਾਭਦਾਇਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਰਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

“ਡਿਜੀਟਾਈਜ਼ਡ ਨਕਸ਼ਿਆਂ ਰਾਹੀਂ, ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਖਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਜਾਇਦਾਦ ਟੈਕਸ ਦੀ ਉਗਰਾਹੀ ਵਿੱਚ 16% ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਸੀ”
- ਸ਼੍ਰੀਵਿਲਾਸ ਬਦਾਧੇ, ਸਕੱਤਰ, ਵਲੁਜ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ, ਪੁਣੇ, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ

ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ:

- ਸਹੀ ਜ਼ਮੀਨੀ ਰਿਕਾਰਡ ਰਾਹੀਂ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ।
- ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਲਈ ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ ਦੀਆਂ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦੇ ਮੌਕੇ ਖੋਲ੍ਹਣਾ
- ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣਾ
- ਸਪੱਸ਼ਟ ਸਿਰਲੇਖਾਂ, ਸਹੀ ਆਕਾਰ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਜ਼ਮੀਨੀ ਟਾਈਟਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, SVAM-ITVA ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਸੰਪਤੀ ਟੈਕਸ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਤੇ ਉਗਰਾਹੀ ਨੂੰ ਸੁਚਾਰੂ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਮਿਸਾਲ ਸੰਭਾਵਨਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਸਥਾਨਕ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇਗਾ। / ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜ। ਇਸ ਨਾਲ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿੱਤੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਮਿਲੇਗੀ।
- ਬਿਹਤਰ-ਗੁਣਵੱਤਾ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ (GPDP) ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਸਹੀ ਜ਼ਮੀਨੀ ਰਿਕਾਰਡ ਅਤੇ GIS ਨਕਸ਼ੇ ਬਣਾਉਣਾ
- ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਰੂਪ ਰੇਖਾ ਵਧੇਰੀ, ਉਹ ਸਵੈ-ਨਿਰਭਰ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ।

“ਰਾਮ ਪ੍ਰਸਾਦ, ਜਗਤ ਰਾਮ ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪ੍ਰਸਾਦ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ। ਝਗੜੇ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵਸਨੀਕਾਂ ਵਿਚ ਸਮਾਜਿਕ ਸਦਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੇ ਫਾਰਮ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਨਾਲ ਹੀ, ਰਾਜ ਰਾਜੇਸ਼ਵਰੀ ਮੰਦਿਰ ਦੇ ਮਾਲਕੀ ਅਧਿਕਾਰ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜਿਕ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਲਈ ਮੰਦਰ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ
-ਸੀ” - ਧਨੋਲੀ ਤਾਲੁਕਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਟਿਹਰੀ ਗੜ੍ਹਵਾਲ,

SVAMITVA ਸਕੀਮ ਦੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸਫਲਤਾ

15 ਮਾਰਚ 2023 ਤੱਕ 72997 ਪਿੰਡਾਂ ਲਈ 1.22 ਕਰੋੜ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਕਾਰਡ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। 2.34 ਲੱਖ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਡਰੇਨ ਸਰਵੇਖਣ ਪੂਰਾ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਸਕੀਮ ਹਰਿਆਣਾ, ਉੱਤਰਾਖੰਡ, ਗੋਆ, A&N ਟਾਪੂ, ਅਤੇ ਪੁਡੂਚੇਰੀ ਵਿੱਚ ਸੀਤੂਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਜਨ ਸਮਾਨ ਕੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਮਿਸ਼ਨ ਪ੍ਰਤੀ ਸੱਚਾ ਕਾਇਮ ਰਹਿਣਾ। ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਤੋਂ ਸਮਰਥਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜ ਪੱਧਰੀ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦੌਰਾਨ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਕਾਰਡ ਸਿੱਧੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਮੀਲ ਪੱਥਰ ਵਜੋਂ, ਮਾਨਯੋਗ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਛੇ ਪਾਇਲਟ ਫੇਜ਼ ਰਾਜਾਂ (ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ, ਕਰਨਾਟਕ, ਹਰਿਆਣਾ, ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਅਤੇ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼) ਦੇ 763 ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਲਗਭਗ 1 ਲੱਖ ਜਾਇਦਾਦ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਭੌਤਿਕ ਵੰਡ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ 11 ਅਕਤੂਬਰ 2020 ਨੂੰ ਕੀਤੀ।

24 ਅਪ੍ਰੈਲ 2021 ਨੂੰ, ਮਾਨਯੋਗ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਹਰਿਆਣਾ, ਕਰਨਾਟਕ, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ, ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਅਤੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੇ 5002 ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਲਗਭਗ 4.09 ਲੱਖ ਜਾਇਦਾਦ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰ-ਵਿਆਪੀ ਲਾਗੂਕਰਨ ਅਤੇ ਵੰਡ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ।

*6 ਅਕਤੂਬਰ 2021 ਨੂੰ, ਮਾਨਯੋਗ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ 3000 ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ 1.70 ਲੱਖ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਕਾਰਡ ਵੰਡੇ।

*23 ਦਸੰਬਰ 2021 ਨੂੰ, ਗ੍ਰਾਮੀਣ ਆਰਥਿਕਤਾ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਦੇ ਲਗਾਤਾਰ ਯਤਨਾਂ ਵਿੱਚ, ਮਾਨਯੋਗ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਵਾਰਾਣਸੀ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ 20 ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਘਰੋਂ ਵੰਡੀ। ਦਸੰਬਰ 2021 ਨੂੰ, ਗ੍ਰਾਮੀਣ

* 24 ਅਪ੍ਰੈਲ 2022 ਨੂੰ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਦਿਵਸ ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ, ਮਾਨਯੋਗ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਪੱਲੀ ਜੀਪੀ, ਸਾਂਬਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ, ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਕਾਰਡ ਵੰਡੇ।

* ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ 23 ਜੂਨ 2022 ਨੂੰ 75 ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ 10.81 ਲੱਖ ਘੜੀਆਂ ਵੰਡੀਆਂ।

ਜਨ-ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਭੂਮੀ ਸਰਵੇਖਣ ਲਈ ਇੱਕ ਭਾਗੀਦਾਰ ਪਹੁੰਚ

SVAMITVA ਸਕੀਮ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਮੰਤਰਾਲੇ, ਰਾਜ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਵਿਭਾਗਾਂ, ਰਾਜ ਮਾਲੀਆ ਵਿਭਾਗ, ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਸਰਵੇਖਣ ਦਾ ਇੱਕ ਸਹਿਯੋਗੀ ਯਤਨ ਹੈ। ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਮੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰੀ-ਸਰਵੇਖਣ, ਸਰਵੇਖਣ ਅਤੇ ਸਰਵੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

★ ਗਰਵੀਤ ਤ੍ਰਿਵੇਦੀ

i. SVAMITVA ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰੀ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਸਕੀਮ ਦੇ ਲਾਭ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਹਨ ਅਤੇ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਕੀਮ ਦੇ ਲਾਭਾਂ/ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ ਲਈ, ਪੂਰਵ-ਸਰਵੇਖਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਤਾਲਮੇਲ ਵਿੱਚ ਤਨਦੇਹੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰੇਕ ਸਟੇਕਹੋਲਡਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਭਾਰਤੀ ਸਰਵੇਖਣ ਡਰੇਨ ਸਰਵੇਖਣ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ SVAMITVA ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਵੇਖਣ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਰਾਜ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਹਸਤਾਖਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ, ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਰਵੇਖਣ ਨੂੰ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਸੁਚਾਰੂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਵਿੱਚ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਿੰਡ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਨੂੰ ਸਕੀਮ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਲਈ IEC ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ ਅਤੇ ਲਾਮਬੰਦੀ ਲਈ ਇੱਕ ਗ੍ਰਾਮ ਸਭਾ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਸਕੀਮ 'ਤੇ ਛੋਟੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ/ਵੀਡੀਓ ਦਿਖਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੰਧ ਚਿੱਤਰ, ਛੋਟੇ ਨਾਟਕ ਜਾਂ ਨੁੱਕੜ ਨਾਟਕ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰਿੰਟ ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵੀ ਵਿਆਪਕ ਪਹੁੰਚ ਲਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਸਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਰਨਗੀਆਂ। ਰਾਜ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਐਕਟ/ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ SVAMITVA ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਗ੍ਰਾਮ ਸਭਾ

ਛੱਤੀਸਗੜ ਵਿੱਚ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਲਾਭਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕੰਧ

ਸੂਚਨਾ, ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ (IEC) ਰਣਨੀਤੀ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਕੀਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਪਲਬਧ ਲਾਭਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਸਾਰ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੇਂਡੂ ਆਬਾਦੀ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਤੱਕ ਕਿਵੇਂ ਪਹੁੰਚਾਣਾ ਹੈ ਇਸ ਬਾਰੇ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਇਸ ਸਕੀਮ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਬਾਦੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਕਾਰਡ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇੱਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਸੂਚਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਅਬਾਦੀ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਸ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਸਰਵੇਖਣ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਬਾਦੀ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਸਰਵੇ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮਾਲ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਸਰਵੇਖਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਜਿਵੇਂ ਚੂਨਾ ਮਾਰਕਿੰਗ, ਡਰੇਨ ਸਰਵੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਨਕਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। SVAMITVA ਸਕੀਮ ਦਾ ਦੂਜਾ ਹਿੱਸਾ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਰਵੇਖਣ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ CORS ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਹੈ। ਰਾਜ ਨੂੰ ਸਰਵੇਖਣ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਨੂੰ ਸਾਈਟਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨੀਆਂ ਪੈਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਹ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਾਈਟ ਸਰਕਾਰੀ ਇਮਾਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਰੱਥ ਬਿਜਲੀ ਅਤੇ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਕਨੈਕਟੀਵਿਟੀ ਨਾਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

“ਭਾਰਤੀ ਸਰਵੇਖਣ ਵਿਭਾਗ, ਤਹਿਸੀਲ ਪੱਧਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ, ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ; ਡਰੋਨ ਟੀਮ ਨੇ ਇੱਕ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡ 11 ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕੀਤਾ” - ਸੰਖੇੜਾ ਤਾਲੁਕਾ, ਛੋਟਾ ਉਦੇਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ, ਗੁਜਰਾਤ

ii. ਡਰੋਨ ਅਧਾਰਤ ਸਰਵੇਖਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ

ਸਰਵੇਖਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਰਾਜ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਸਰਵੇਖਣ ਵਿਭਾਗ ਦੋਵੇਂ ਡਰੋਨ ਸਰਵੇਖਣ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਡਰੋਨ ਉਡਾਣ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਰਵੇਖਣ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨੀ ਨਿਯੰਤਰਣ ਪੁਆਇੰਟਸ (ਜੀਸੀਪੀ) ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਹਵਾਈ ਚਿੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਕੈਪਚਰ ਕਰਨ ਲਈ ਡਰੋਨ ਮਾਰਗ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨਗੇ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਚਿੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਕੈਪਚਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਰਥੋ-ਰੈਕਟੀਫਾਈਡ ਚਿੱਤਰ (ORI) ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਨਕਸ਼ੇ ਅਤੇ ਉੱਚ-ਰੈਜ਼ੋਲੂਸ਼ਨ ਸਥਾਨਿਕ ਡੇਟਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦਾ ਸਰਵੇਖਣ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਕੱਢਣ ਲਈ ਵੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਾਮੀਣ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਕਸ਼ੇ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਸੀਮਾਬੱਧ ਕਰਨ ਲਈ ਡੇਟਾ ਦਾ ਸੰਗ੍ਰਹਿ, ਚਿੱਤਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਚਿੱਤਰ ਸੈਗਮੈਂਟੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਚਿੱਤਰ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਕੱਢਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪਿੰਡ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਭਾਰਤੀ ਸਰਵੇਖਣ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾ ਡਰਾਫਟ ਨਕਸ਼ਾ ਰਾਜ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਜ਼ਮੀਨੀ ਨਿਯੰਤਰਣ ਪੁਆਇੰਟਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ

iii. ਸਰਵੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ਾਮਲ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਸਰਵੇਖਣ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਰਾਜ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਸਰਵੇਖਣ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਹਿਲੇ ਡਰਾਫਟ ਨਕਸ਼ੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨੀ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਕੱਢਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਨਕਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਦਮ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ-ਆਧਾਰਿਤ ਸਰਵੇਖਣ ਤਕਨੀਕਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੀ ਭੌਤਿਕ ਤਸਦੀਕ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

- The land was taken up by Gram Panchayat as public lands or properties.
- Pradhan Mantri Awas Yojana (PMAY) Beneficiaries have been given land for the construction of houses.
- The land has been provided for Solid & Liquid Waste Management Projects under Swatch Bharat Mission-II

Bhokal Properties #3:

"Properties that is not owned, claimed by any person or have been abandoned by the owner are known as Bhakhal"

ਸਕੀਮ ਤਹਿਤ ਛੱਡੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ

ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਨਕਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਟਕਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇਤਰਾਜ਼ ਲਈ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਰਾਜ ਤੋਂ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਨਿਰਣੇ ਲਈ ਜਾਂਚ/ਇਤਰਾਜ਼ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਗ੍ਰਾਮ ਸਭਾ, ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਰਾਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪਿੰਡ ਦੇ ਘਰੇਲੂ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਛਪਾਈ ਅਤੇ ਵੰਡ ਰਾਜ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਹੈ। ਸਰਵੇਖਣ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਰੈਵੇਨਿਊ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਕਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮਤ ਅੱਪਡੇਟ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਸਿਖਲਾਈ ਅਤੇ ਸਮਰੱਥਾ ਨਿਰਮਾਣ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗਾ।

ਸ਼ਾਮਲ ਹਿੱਸੇਦਾਰ

ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨੂੰ ਸੁਚਾਰੂ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਮੰਤਰਾਲੇ, ਭਾਰਤੀ ਸਰਵੇਖਣ, ਰਾਜ ਆਮਦਨੀ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਲਈ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਭੂਮਿਕਾਵਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਮੰਤਰਾਲਾ SVAMITVA ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਨੋਡਲ ਵਿਭਾਗ ਹੈ। ਇਹ ਕੇਂਦਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਫੀਡਬੈਕ ਅਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮੰਤਰਾਲਾ ਡ੍ਰੋਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ CORS ਨੈੱਟਵਰਕ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਪੈਮਾਨੇ ਦੀ ਮੈਪਿੰਗ ਲਈ ਸਰਵੇ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਨੂੰ ਫੰਡ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਟੇਟ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਯੂਨਿਟ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ IEC ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਫੰਡ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। SVAMITVA ਨਿਗਰਾਨੀ ਡੈਸ਼ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਸਥਾਨਿਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣਾਤਮਕ ਸਾਧਨਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ NIC ਨੂੰ ਫੰਡ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਸਰਵੇਖਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ, ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਰਵੇਖਣ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉੱਚ-ਰੈਜ਼ੋਲੂਸ਼ਨ 1:500 ਸਕੇਲ ਚਿੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਸਥਾਨਿਕ ਡੇਟਾ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਲਈ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸਰਵੇਖਣ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ। ਰਾਜ ਦੇ ਪੇਂਡੂ ਅਬਾਦੀ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵੱਡੇ ਪੈਮਾਨੇ ਦੀ ਮੈਪਿੰਗ ਲਈ ਡਰੋਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਹਵਾਈ ਚਿੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਭਾਰਤੀ ਸਰਵੇਖਣ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ। ਡਰੋਨ ਆਧਾਰਿਤ ਸਰਵੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਦੀ ਪੋਸਟ-ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਵੀ ਸਰਵੇ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਇੱਕ ਵਾਰ ORI 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, SoI ਡਾਟਾ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾ ਡਰਾਫਟ ਮੈਪ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਫੀਚਰ ਐਕਸਟਰੈਕਸ਼ਨ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਸਕੀਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੰਟੀਨਿਊਅਸ ਓਪਰੇਟਿੰਗ ਰੈਫਰੈਂਸ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ (CORS) ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ ਵੀ ਸਰਵੇ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ।

ਰਾਜ/ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਕੋਡ ਅਤੇ/ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਕਾਰਡ ਦੇ ਫਾਰਮੈਟ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਵੈਧਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਢੁਕਵੀਂ ਸੇਧ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਟੇਟ ਰੈਵੇਨਿਊ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਇਹ ਵੀ ਜਾਂਚ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਟੇਟ ਰੈਵੇਨਿਊ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪੇਂਡੂ ਵਸੋਂ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਹੱਦਬੰਦੀ ਲਈ ਡਰੋਨ ਸਰਵੇਖਣ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਡਰੋਨ ਉਡਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਾਲਕਾਂ ਅਤੇ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਨਾਲ ਚੁੰਨੀ ਲਾਈਨਾਂ ਨਾਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਵਿਭਾਗ ਲੋੜ ਪੈਣ 'ਤੇ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ। ਰਾਜ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਸਰਵੇਖਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਫੀਲਡ ਸਰਵੇਖਣ-ਸਬੰਧਤ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸਮਝ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਤਰ ਨਾ ਰਹੇ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਸਰਵੇਖਣ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾ ਡਰਾਫਟ ਨਕਸ਼ਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜ਼ਮੀਨੀ ਤਸਦੀਕ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪਾਰਸਲ ਨਕਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਹੋਰ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਤੋਂ ਸਰਵੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਜ ਨੂੰ revenue ਦੇ ਨਕਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਅਤੇ ਵੰਡ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਲਕ ਸਕੀਮ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈ ਸਕਣ।

ਰਾਜ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਵਿਭਾਗ ਸਰਵੇਖਣ ਦੀ ਸਮਾਂ-ਸਾਰਣੀ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ-ਐਕਟਿਵਿਟੀ ਕੀਤੇ ਨਕਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਸਰਵੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਗ੍ਰਾਮ ਸਭਾ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਕੰਮ ਅਤੇ IEC ਆਦਿ ਲਈ RGSA ਫੰਡਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣ ਵਾਲੇ ਇਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਾਭਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ।

SVAMITVA ਸਕੀਮ ਲਈ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸਰਵੇਖਣ ਬਾਰੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ। ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਰਾਜ ਮਾਲ ਵਿਭਾਗ ਸਰਵੇਖਣ ਸੰਬੰਧੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਪੂਰਾ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਵੀ ਸਰਵੇ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਸਰਵੇਖਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਅੰਤਰਿਮ ਨਕਸ਼ੇ/ਰਿਕਾਰਡ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਜੀਪੀ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ (ਟੈਕਸ) ਰਜਿਸਟਰਾਂ ਨੂੰ ਡਿਜੀਟਾਈਜ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਕਿਤੇ ਵੀ ਭਾਰਤੀ ਸਰਵੇਖਣ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇ। ਸਰਵੇਖਣ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦਾ ਤਾਲਮੇਲ। ਪੰਚਾਇਤ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਟੈਕਸ ਅਤੇ ਸੰਪੱਤੀ ਰਜਿਸਟਰ ਨੂੰ ਅੱਪਡੇਟ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਮਾਲਕਾਂ ਤੋਂ ਸਰਵੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਨ। ਇਤਰਾਜ਼ ਮਾਲਕ ਦੇ ਨਾਮ, ਜਾਇਦਾਦ ਦੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਆਦਿ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਰਾਮਨਗਰ, ਕਰਨਾਟਕ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਕਾਰਡ ਦੀ ਵੰਡ

ਪੇਂਡੂ ਅਬਾਦੀ ਖੇਤਰਾਂ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਉੱਚ ਰੈਜ਼ੋਲੂਸ਼ਨ ਵਾਲੇ ਨਕਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਡਰੋਨ ਅਧਾਰਤ ਫਿੱਟ-ਲਈ-ਮਕਸਦ ਮੈਪਿੰਗ ਸੋਲਿਊਸ਼ਨ

★ ਪਰਦੀਪ ਸਿੰਘ

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸਰਵੇਖਣ (SOI), ਨੈਸ਼ਨਲ ਜੀਓਸਪੇਸ਼ੀਅਲ ਏਜੰਸੀ ਨੈਸ਼ਨਲ ਟੋਪੋਗ੍ਰਾਫਿਕ ਟੈਂਪਲੇਟ ਦੀ ਤਿਆਰੀ, ਅੱਪਡੇਟ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਜੀਓਡੈਟਿਕ ਰੈਫਰੈਂਸ ਫਰੇਮ (ਐਨਜੀਆਰਐਫ) ਦੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਅਤੇ ਅਪਗ੍ਰੇਡ ਕਰਨ ਲਈ ਹੋਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਥੀਮਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਸੀਮਾਵਾਂ, ਮਾਨਕਕ੍ਰਿਤ ਭੂਗੋਲਿਕ ਸਥਾਨਾਂ ਦੇ ਨਾਮ, ਯੂਨੀਫਾਈਡ ਜਿਓਸਪੇਸ਼ੀਅਲ ਇੰਟਰਫੇਸ (ਯੂਜੀਆਈ), ਨੈਸ਼ਨਲ ਜੀਓਸਪੇਸ਼ੀਅਲ ਡੇਟਾ ਰਜਿਸਟਰੀ (ਐਨਜੀਡੀਆਰ), ਭੂ-ਸਥਾਨਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਿਖਲਾਈ ਅਤੇ ਹੁਨਰ ਵਿਕਾਸ ਆਦਿ। 1767 ਵਿੱਚ SOI ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵਿਗਿਆਨਕ ਸਰਵੇਖਣਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੋਈ।

SOI ਹੁਣ ਦੋ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ਾਲ ਅਤੇ ਵਿਭਿੰਨ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਸਰਵੇਖਣ ਅਤੇ ਮੈਪਿੰਗ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਗਜ਼ੀ ਨਕਸ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਡਿਜੀਟਲ ਨਕਸ਼ਿਆਂ ਤੱਕ ਅਤੇ ਫਿਰ ਐਂਟਰਪ੍ਰਾਈਜ਼ GIS ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਤੱਕ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੜਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਿਆ ਹੈ। ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ, SOI ਜੀਓਸਪੇਸ਼ੀਅਲ ਡੇਟਾ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਅਤੇ ਉਤਪਾਦਨ ਲਈ ਸਾਰੀਆਂ ਨਵੀਨਤਮ ਤਕਨਾਲੋਜੀਆਂ - ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਰੰਤਰ ਸੰਚਾਲਨ ਸੰਦਰਭ ਸਟੇਸ਼ਨ (CORS) ਨੈਟਵਰਕ, ਉੱਚ ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਸੈਟੇਲਾਈਟ ਇਮੇਜਰੀ, ਏਅਰਕ੍ਰਾਫਟ ਅਧਾਰਤ ਏਰੀਅਲ ਫੋਟੋਗ੍ਰਾਫੀ - Li-DAR ਅਤੇ ਆਪਟੀਕਲ ਸੈਂਸਰ, ਆਧਾਰਿਤ ਮੈਪਿੰਗ ਆਦਿ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦੀ ਉਚਾਈ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਵੀ ਦੁਬਾਰਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ - ਜਿਸ ਲਈ ਉੱਚ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਪੱਧਰ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ SOI ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਕਮਾਲ ਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵਿਗਿਆਨਕ ਸਰਵੇਖਣ ਅਤੇ ਮਾਪਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ - ਮਹਾਨ ਤ੍ਰਿਕੋਣਮਿਤੀ ਸਰਵੇਖਣ ਅਤੇ 19ਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਚੋਟੀ ਦਾ ਮਾਪ, ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ 1:50K ਪੈਮਾਨੇ 'ਤੇ ਮੈਪਿੰਗ, 20ਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿੱਚ ਅਤੇ 21ਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿੱਚ ਜੀਓਡੈਟਿਕ ਸੰਦਰਭ ਫਰੇਮ ਦਾ ਆਧੁਨਿਕੀਕਰਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। 1905 ਤੱਕ SOI ਟ੍ਰਿਗਨੋਮੈਟ੍ਰਿਕਲ, ਟੋਪੋਗ੍ਰਾਫੀਕਲ ਅਤੇ ਰੈਵੋਨਿਊ ਸਰਵੇਖਣ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। 1905 ਵਿੱਚ, ਮਾਲ ਸਰਵੇਖਣ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਬਸਤੀਆਂ (ਆਬਾਦੀ ਖੇਤਰ) ਨੂੰ ਘੱਟ ਹੀ ਮੈਪ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਰਿਕਾਰਡ (RoR) ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨਕਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਅਤੇ RoR ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਬਸਤੀਆਂ (ਆਬਾਦੀ ਖੇਤਰ) ਨੂੰ ਘੱਟ ਹੀ ਮੈਪ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਰਿਕਾਰਡ (RoR) ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਕਸ਼ੇ ਅਤੇ RoR ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਰਸਮੀ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਲਗਭਗ 6,62,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੇਂਡੂ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਅਬਾਦੀ ਖੇਤਰਾਂ ਦਾ ਨਕਸ਼ਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਇੱਕ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ (ਸਵਾਮਿਤਵਾ ਸਕੀਮ) ਸਾਲ 2020 ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਡਰੋਨ ਦੁਆਰਾ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ 5 ਮੈਟੀਮੀਟਰ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਬਹੁਤ ਉੱਚ-ਰੈਜ਼ੋਲੂਸ਼ਨ ਵਾਲੇ ਨਕਸ਼ੇ/ਡਾਟਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਨ। ਉੱਚ ਰੈਜ਼ੋਲੂਸ਼ਨ ਵਾਲੇ ਜੀ.ਆਈ.ਐਸ. ਅਤੇ ਨਕਸ਼ੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪੇਂਡੂ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਆਰਓਆਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। SOI SVAMITVA ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਮੰਤਰਾਲੇ (MoPR) ਦਾ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਭਾਈਵਾਲ ਹੈ।

ਡਰੋਨ ਅਧਾਰਤ ਮੈਪਿੰਗ ਲਈ ਵਿਆਪਕ ਕਾਰਜ-ਪੜਾਅ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ;

1. ਡਰੋਨ ਦੀ ਤੈਨਾਤੀ ਲਈ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਥਾਨਕ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਡਰੋਨ-ਅਧਾਰਿਤ ਮੈਪਿੰਗ ਲਈ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਅਗਾਊਂ ਸੂਚਨਾ।
2. ਪਿੰਡ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਵਰਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਵਿਧੀ ਅਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨਾ - ਇਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਭਾਗੀਦਾਰ ਪਹੁੰਚ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਪੇਂਡੂ ਆਬਾਦੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ, ਸਰਵੇਖਣ ਤਕਨਾਲੋਜੀ, ਕਾਰਜਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਹੈ।
3. ਜ਼ਮੀਨੀ ਅਤੇ ਡਰੋਨ ਉਡਾਣ 'ਤੇ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੇ ਪਾਰਸਲ ਦੀ ਹੱਦਬੰਦੀ - ਡਰੋਨ ਉਡਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੇ ਪਾਰਸਲ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਚਿੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਸ਼ਾਨਬੱਧ ਪਾਰਸਲਾਂ ਨੂੰ ਕੈਪਚਰ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਪਾਰਸਲ ਮੈਪ ਬਣਾਉਣ ਵੇਲੇ ਡਰੋਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਉਡਾਣਾਂ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਂਦੀ ਹੈ।
4. ਡਰੋਨ ਡੇਟਾ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਅਤੇ GIS/ਮੈਪਜਨਰੇਸ਼ਨ - ਡਰੋਨ ਡੇਟਾ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ SOI ਦਫਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਡਰੋਨ ਡੇਟਾ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਸੌਫਟਵੇਅਰ ਨਾਲ ਸਥਾਪਿਤ ਇੱਕਲੇ ਉੱਚ-ਅੰਤ ਦੀਆਂ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ

★ ਡਿਪਟੀ ਸਰਵੇਅਰ ਜਨਰਲ ਨੇਡਲ ਅਫਸਰ, SVAMITVA

ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਕਲਾਉਡ ਅਧਾਰਤ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਦਾ ਵੀ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਬੈਂਡਵਿਡਥ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸਾਈਟ ਤੋਂ ਕਲਾਉਡ ਨੂੰ ਚਿੱਤਰ ਡੇਟਾ ਭੇਜਣਾ ਇੱਕ ਚੁਣੌਤੀ ਰਿਹਾ ਹੈ।

5. ਜ਼ਮੀਨੀ ਸੱਚਾਈ/ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਸੰਗ੍ਰਹਿ - ਇੱਕ ਵਾਰ ਪਾਰਸਲ ਨਕਸ਼ਾ ਤਿਆਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨੀ ਸੱਚਾਈ/ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਡੇਟਾ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂਚ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਵਾਲਾ ਸਹੀ GIS/ਨਕਸ਼ਾ ਸਬੰਧਤ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅੰਤਮ GIS/ਮੈਪ ਜਨਰੇਸ਼ਨ - ਲਾਜ਼ਮੀ ਜਾਂਚ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਰਸਲ ਮੈਪ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ RoR ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

‘ਡਰੋਨ-ਅਧਾਰਿਤ ਮੈਪਿੰਗ ਲਈ ਪਿੰਡ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ’ ਦੇ ਪੜਾਅ ਤੋਂ ‘ਜੀਆਈਐਸ ਅਤੇ ਨਕਸ਼ੇ ਬਣਾਉਣ’ ਤੱਕ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਵਰਕਫਲੋ ਸਮਾਂ-ਰੇਖਾ 20 ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ 35 ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਵੱਖਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਆਟੋਮੈਟਿਡ ਜਾਂ ਅਰਧ-ਆਟੋਮੈਟਿਡ ਸਹਿਜ ਵਰਕ-ਫਲੋ ਵਰਕਫਲੋ ਟਾਈਮਲਾਈਨ ਨੂੰ ਲਗਭਗ 15 ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਘਟਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮਾਰਚ, 2023 ਤੱਕ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਫੈਲੇ 2,30,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਿੰਡਾਂ ਲਈ ਡਰੋਨ ਤਸਵੀਰਾਂ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਲਗਭਗ 200+ ਡਰੋਨ - VTOL ਨਾਲ ਫਿਕਸਡ ਵਿੰਗ, ਕਵਾਡਕਾਪਟਰ ਚਿੱਤਰ ਕੈਪਚਰਿੰਗ ਲਈ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਡਰੋਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ‘ਤੇ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ SOI ਨੇ ਡਰੋਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ 5 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਤੋਂ ਬਿਹਤਰ ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ‘ਤੇ 10,000,00,00 ਤੋਂ ਵੱਧ ਤਸਵੀਰਾਂ ਖਿੱਚੀਆਂ ਹਨ।

ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਡਰੋਨ ਨਿਯਮ: ਡਰੋਨਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਫਲੀਟ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਅਨੁਕੂਲ ਡਰੋਨ ਨੀਤੀ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸਿਖਰ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਚਿੱਤਰ ਡੇਟਾ ਕੈਪਚਰ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 300+ ਡਰੋਨ ਫੀਲਡ ਵਿੱਚ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਸਿਵਲ ਐਵੀਏਸ਼ਨ (DGCA), ਸਿਵਲ ਏਵੀਏਸ਼ਨ ਲਈ ਭਾਰਤੀ ਸਰਕਾਰੀ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਬਾਡੀ ਨੇ ਡਰੋਨ ਨਿਯਮ 2021 ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਯਮ ਵਿਆਪਕ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹਨ ਅਤੇ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਰਹੇ ਹਨ।

ਡਰੋਨਾਂ ਬਾਰੇ: ਡਰੋਨ ਜਾਂ ਮਾਨਵ ਰਹਿਤ ਏਰੀਅਲ ਵਾਹਨ - UVS (ਅਨ-ਮੈਨਡ ਵਹੀਕਲ ਸਿਸਟਮ) ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ ਮਾਨਵ ਰਹਿਤ ਏਰੀਅਲ ਵਹੀਕਲ (UAV) ਇੱਕ ਆਮ ਏਅਰਕ੍ਰਾਫਟ ਡਿਜ਼ਾਇਨ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮਨੁੱਖੀ ਪਾਇਲਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਡਰੋਨ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਫੌਜੀ ਜਾਂ ਰੱਖਿਆ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਗਰਾਨੀ, ਨਿਰੀਖਣ, ਖੋਜ ਆਦਿ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ, ਡਰੋਨ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਬਹੁਤ ਉੱਚ ਰੈਜ਼ੋਲੂਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਹਵਾਈ ਤਸਵੀਰਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਆਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਕੰਪਿਊਟਿੰਗ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਆਟੋਮੈਟਿਕ ਫੋਟੋਗਰਾਮੈਟ੍ਰਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਨੇ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ‘ਤੇ ਟੌਪੋਗ੍ਰਾਫਿਕ ਮੈਪਿੰਗ ਲਈ ਡਰੋਨ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।

SVAMITVA ਸਕੀਮ ਲਈ, SOI ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਡਰੋਨ ਖਰੀਦੇ ਹਨ - VTOL, Quadcopters ਦੇ ਨਾਲ ਫਿਕਸਡ ਵਿੰਗ। SOI ਦੀ ਆਪਣੀ ਡਰੋਨ ਵਸਤੂ ਸੂਚੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਭਾਰਤੀ ਫਰਮਾਂ ਤੋਂ ਡਰੋਨ ਟੀਮਾਂ ਨੂੰ ਕਿਰਾਏ ‘ਤੇ ਲੈ ਕੇ ਡਰੋਨ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਫਰਮਾਂ ਦੇ ਪੈਨਲਮੈਂਟ ਨੂੰ ਵੀ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। SOI ਅੱਜ ਤੱਕ ਇਸ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਰਚ, 2024 ਤੱਕ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਡਰੋਨ ਉਡਾਣ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇਗਾ।

ਪੰਚਾਇਤ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਲਈ ਭੂ-ਸਥਾਨਕ ਡੇਟਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ

★ ਸੁਸ਼ਾਂਤ ਸੁਖੀਰ

ਭਾਰਤ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਦਹਾਕਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਸਿਹਤ, ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਅਨੁਭਵ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵੱਡੇ ਮੈਟਰੋ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਫੈਲੇ ਕੁਝ ਸ਼ਹਿਰੀ-ਉਦਯੋਗਿਕ ਜ਼ੋਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰ ਅਜੇ ਵੀ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ, ਗਰੀਬ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ, ਘੱਟ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਆਮਦਨ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਜੀਵਨ ਪੱਧਰ ਦਾ ਨੀਵਾਂ ਹੋਣਾ,

ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਗੈਰ-ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਅਤੇ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਵਿਕਾਸ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਪਨਗਰੀਏ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਪਿੰਡ ਦੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਆਬਾਦੀ ਵਾਲੇ (ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ) ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜ ਮਾਰਗਾਂ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਵਿੱਚ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਅਧਿਸੂਚਿਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਮਾਸਟਰ ਪਲੈਨਿੰਗ ਵਰਗੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਸਥਾਨਕ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਨਿਯਮਤ ਅਤੇ ਰੀਟਰੋਫਿਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਗੈਰ-ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਆਬਾਦੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ (ਜਿਸ ਨੂੰ ਲਾਲ ਡੇਟਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਆਬਾਦ ਹਨ, ਹੋਰ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਬਹੁਤ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਬਣੇ। ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਆਬਾਦੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਹੀ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਇਸ ਅਸੰਗਠਿਤ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ ਅਤੇ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨਕ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਤੀਜੇ ਦਰਜੇ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 243G ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਕੋਲ ਅਜਿਹਾ ਯਤਨ ਕਰਨ ਲਈ ਨਾ ਤਾਂ ਸਾਧਨ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਮਰੱਥਾ ਹੈ।

ਸਵਾਮਿਤਵਾ ਸਕੀਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਨਾਲ ਆਬਾਦੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਜਾਇਦਾਦ ਪਾਰਸਲ ਰਿਕਾਰਡ ਬਣਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜੀਆਈਐਸ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਉੱਚ ਰੈਜ਼ੋਲੂਸ਼ਨ ਵਾਲੇ ਨਕਸ਼ੇ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਕੀਮ ਇੱਕ ਮੀਲ ਪੱਥਰ ਸਾਬਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਡੇਟਾ ਨੂੰ ਸਥਾਨਕ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਅਤੇ ਓ.ਐਸ.ਆਰ. ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।

ਭੂ-ਸਥਾਨਕ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਨੂੰ ਚਲਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਾਡੀ SVAMITVA (ਗ੍ਰਾਮੀਣ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਡਵਾਂਸਡ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਨਾਲ ਗ੍ਰਾਮ ਸਰਵੇਖਣ ਅਤੇ ਮੈਪਿੰਗ) ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਲਓ, ਅਸੀਂ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀ ਮੈਪਿੰਗ ਲਈ ਡਰੇਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਦਹਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ, ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਮਾਲਕੀ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸਬੂਤ ਹੈ - ਸ਼੍ਰੀ

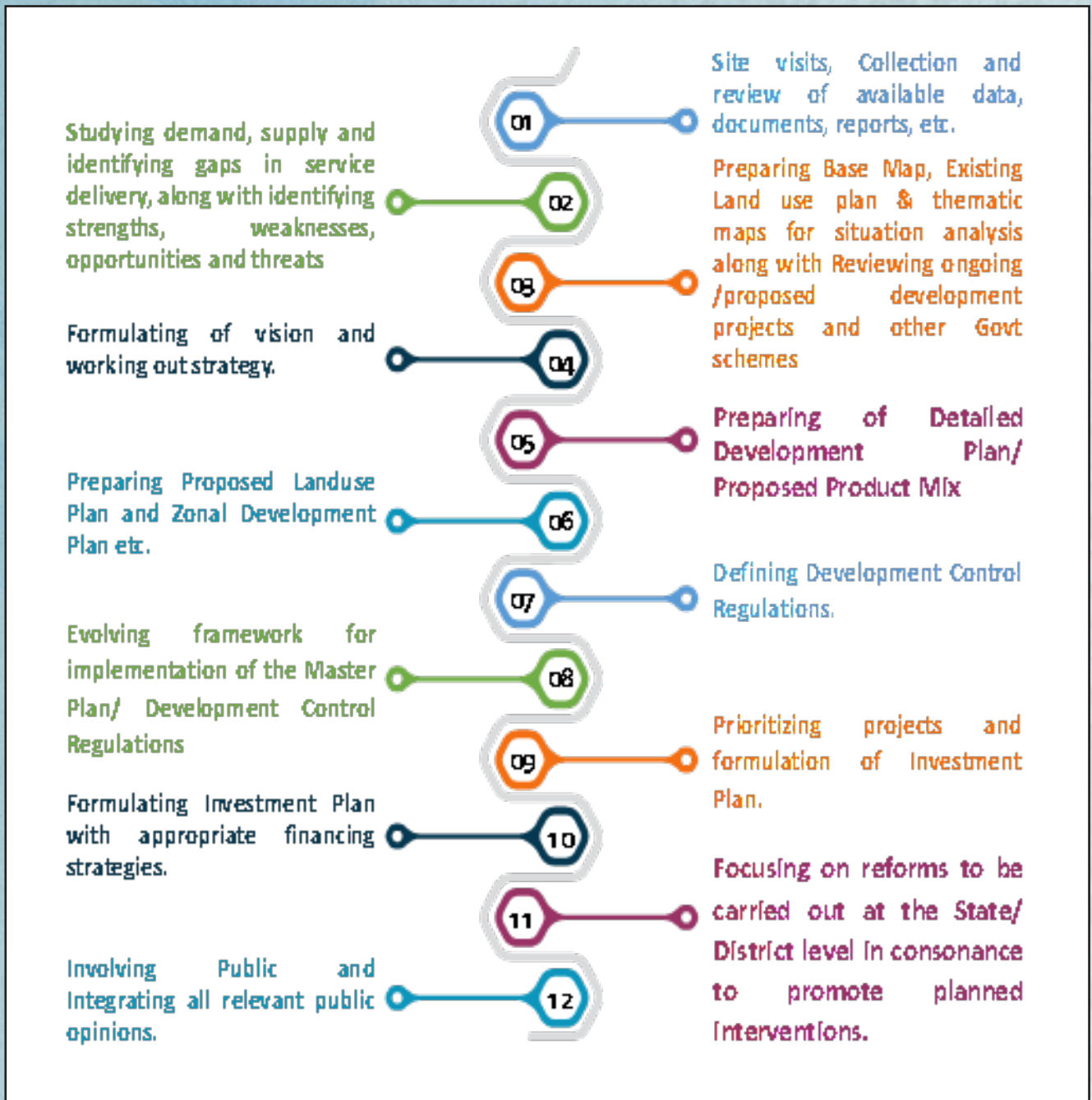
-ਨਰੇਂਦਰ ਮੇਦੀ, ਮਾਨਯੋਗ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ

ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਸਥਾਨਕ ਯੋਜਨਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਢਾਂਚਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੱਧਰਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਥਾਨਕ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਪਹਿਲੂਆਂ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਮਰਥਨ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਇਹ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ (ਵਿਧਾਨਿਕ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ)। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੱਧਰਾਂ 'ਤੇ ਸਥਾਨਕ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ:

- ਪਰਸਪੈਕਟਿਵ ਪਲੈਨਿੰਗ:** ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਪਰਸਪੈਕਟਿਵ ਵਿਜ਼ਨ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ (20-30 ਸਾਲ ਦੀ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ)
- ਖੇਤਰੀ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ:** ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਖੇਤਰੀ ਸਰੋਤਾਂ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ (20 ਸਾਲ)
- ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ:** ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ, ਮਾਸਟਰ ਪਲਾਨ (10-20 ਸਾਲ; ਹਰ 5 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰੋ)
- ਲੋਕਲ ਏਰੀਆ ਪਲਾਨਿੰਗ:** ਟਾਊਨ ਪਲਾਨਿੰਗ ਸਕੀਮਾਂ, ਸਬ-ਟਾਊਨ ਪਲਾਨ (5-20 ਸਾਲ)

ਸਥਾਨਕ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਾਧਨ ਹੈ, ਜੋ ਇੱਕ ਮਾਸਟਰ ਪਲਾਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸ਼ਹਿਰ/ਖੇਤਰ ਦੇ ਟਿਕਾਊ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਭੂਮੀ ਵਰਤੋਂ ਵੰਡ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਲਈ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਸਥਾਨਕ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਸਮੀਖਿਆ ਅਤੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਪੜਾਵਾਂ ਵਿੱਚ 10-20 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਬਣਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

★ ਕੰਸਲਟੈਂਟ, ਸਵਾਮਿਕ, ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਮੰਤਰਾਲਯ

ਸਥਾਨਿਕ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਟੇਕ ਹੋਲਡਰ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਡਾਟਾ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਸਥਾਨਿਕ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ:

ਖੇਤਰ ਦੀ ਸਥਾਨਿਕ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਬਹੁ-ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਹੈ, ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਹਿਲੂਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਾਰੇ ਆਪਸੀ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ; ਇਹ ਅਧਿਐਨ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਮਾਜਿਕ ਪਹਿਲੂ, ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਵਾਤਾਵਰਣ, ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ, ਆਰਕੀਟੈਕਚਰ ਆਦਿ। ਇਹ 'ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਪਾਰਟਨਰਸ਼ਿਪ' 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ 'ਵਿਜ਼ਨ' ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨੀ ਵਿਕਾਸ ਅੰਤਿਮ ਸਥਾਨਿਕ ਯੋਜਨਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਜਦੋਂ ਕਿ ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰ ਲਈ ਸਥਾਨਿਕ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਇੱਕ ਸਟੈਚੂਰੀ ਇੰਸਟ੍ਰੂਮੈਂਟ ਹੈ, ਜੋ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਟਾਊਨ ਅਤੇ ਕੰਟਰੀ ਪਲੈਨਿੰਗ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਤ ਹੈ, ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ, ਨਾ ਤਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨਿਕ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਪਹੁੰਚ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ, ਸਿਰਫ਼ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਲਈ ਸਥਾਨਿਕ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਲਈ ਵਿਧਾਨਿਕ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ।

ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ

ਪੰਚਾਇਤਾਂ, ਪੇਂਡੂ ਸਥਾਨਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਹੋਣ ਕਰਕੇ (ਪੰਚਾਇਤ, ਬਲਾਕ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰਾਂ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ) ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਤੰਤਰ ਵਿਚਕਾਰ ਇੰਟਰਫੇਸ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਟਿਕਾਊ ਆਜੀਵਿਕਾ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਚਾਲਕਾਂ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਵਜੋਂ ਸਥਾਨਿਕ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ। ਇਸ ਲਈ, ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹਲਕੇ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨਕ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਵੱਡੇ ਕੈਨਵਸ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਣਾ ਇੱਕ ਕੁਦਰਤੀ ਸਿੱਟਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹਿਰੀ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਥਾਨਿਕ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ।

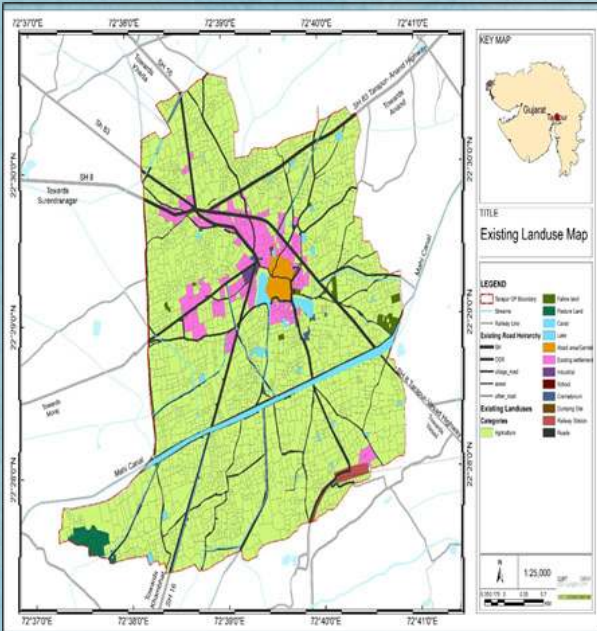
ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨਿਕ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਕਰਨ ਲਈ MPoR ਦੀਆਂ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ

MPoR ਦੁਆਰਾ ਮੌਜੂਦਾ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨਿਕ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾਵਾਂ (GPDp) ਨਾਲ ਜੋੜਨ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। MoPR ਨੇ ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਮਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਚਾਰੂ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਫਾਰਮੂਲੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਲਾਗੂਕਰਨ (RADPFI) ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਹੈ। ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਕਨੈਕਟੀਵਿਟੀ, ਵਾਤਾਵਰਣਕ ਪਹਿਲੂਆਂ, ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਯੋਜਨਾ 'ਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਮਾਪਦੰਡਾਂ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਹਨ:। ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਸੁਚਾਰੂ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ (RADPFI) ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼। ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਕਨੈਕਟੀਵਿਟੀ, ਵਾਤਾਵਰਨ-ਪੱਖੀ ਪਹਿਲੂਆਂ, ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਯੋਜਨਾ 'ਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਮਾਪਦੰਡਾਂ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਹਨ:

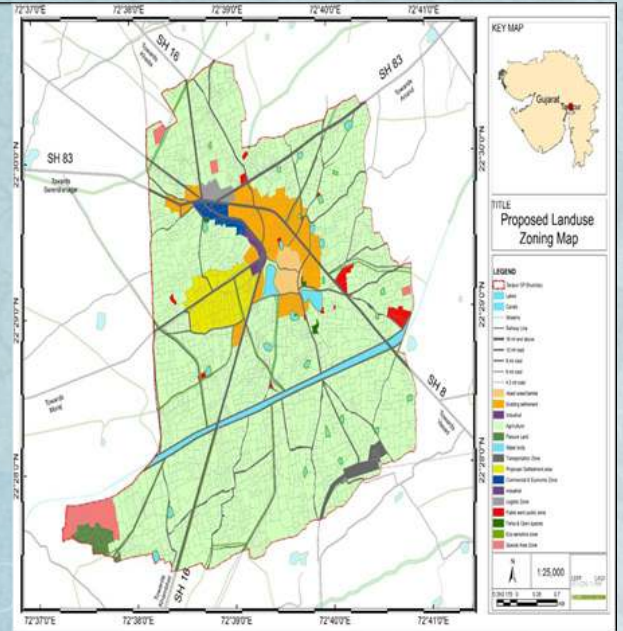
1. ਪੇਂਡੂ/ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਸਥਾਨਿਕ ਮਾਪਦੰਡਾਂ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ,
2. ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਸਹੂਲਤਾਂ ਅਤੇ ਸਹੂਲਤਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਪਦੰਡ ਅਤੇ ਮਾਪਦੰਡ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ,
3. ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਸਥਾਗਤ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੇ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਇੱਕ ਰੋਡ ਮੈਪ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ।

ਪਿਛਲੇ ਦਹਾਕੇ ਵਿੱਚ, ਗਲੋਬਲ ਸੈਟੇਲਾਈਟ ਨੈਵੀਗੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ (GNSS), ਭੂਗੋਲਿਕ ਸੂਚਨਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ (GIS), ਸੈਟੇਲਾਈਟ ਰਿਮੋਟ ਸੈਂਸਿੰਗ (RS) ਆਦਿ ਵਰਗੀਆਂ ਭੂ-ਸਥਾਨਕ ਤਕਨਾਲੋਜੀਆਂ ਨੇ ਮਾਈਕ੍ਰੋ ਅਤੇ ਮੈਕਰੋ ਪੱਧਰਾਂ 'ਤੇ ਪੇਂਡੂ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। MoPR ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ SVAMITVA ਸਕੀਮ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਹੱਤਵ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅਬਾਦੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ 'ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ' ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਸਨ। SVAMITVA ਸਕੀਮ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਅਬਾਦੀ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਹੱਦਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਅਬਾਦੀ ਖੇਤਰਾਂ ਦਾ ਡਰੇਨ ਸਰਵੇਖਣ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, GIS ਪਲੇਟਫਾਰਮ 'ਤੇ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਕੱਢੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਕਾਰਡ ਬਣਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਲਕ ਵਿੱਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦਾ ਮੁਦਰੀਕਰਨ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਬੈਂਕ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਜਾਂ ਵਿਸਤਾਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਆਪਣੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਬਿਹਤਰ ਉਸਾਰੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਹ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਦਰਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇੱਕ ਡੇਟਾਬੇਸ ਵੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜੋ ਅਬਾਦੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨਿਕ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ। ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਕਾਸ ਨਿਯੰਤਰਣ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ, ਅਸੰਗਠਿਤ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਰਸਮੀ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਬਿਲਡਿੰਗ ਪਰਮਿਸ਼ਨ ਸਿਸਟਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਨਾਲ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਨਵੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਬਿਹਤਰ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਮਾਲੀਏ ਦਾ ਆਪਣਾ ਸਰੋਤ (OSR) ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ।

ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ 34 ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਸਥਾਨਿਕ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾਵਾਂ (GPSDP) ਭਾਰਤ ਦੇ 14 ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ 17 ਸਹਿਭਾਗੀ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਆਰਕੀਟੈਕਚਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ SPA, CEPT, NITs, IITs ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਵਾਲੀਆਂ ਹੋਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ GPSDPs ਨੇ ਚੁਣੀਆਂ ਗਈਆਂ 34 ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੀਆਂ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਮਝਣ, ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ (ਭੌਤਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ) ਦੀ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ, ਆਉਣ ਵਾਲੇ 10-20 ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਕਦਮ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਨੁਮਾਨਾਂ 'ਤੇ ਬਿਹਤਰ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਪੜਾਅਵਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਸਥਾਨਿਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ, ਅਧਾਰ-ਨਕਸ਼ੇ ਦੀ ਤਿਆਰੀ, ਸਰਵੇਖਣਾਂ ਆਦਿ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸਨ।

Existing Landuse

Proposed Landuse

ਇਸ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹੋਰ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੀਮਾਬੱਧ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਸਥਾਨਿਕ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਗੀਆਂ - ਖੇਤੀਬਾੜੀ, ਨਿਵਾਸ, ਸਥਾਨਕ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ, ਪਾਰਕਾਂ, ਜਲਘਰਾਂ, ਖੇਤੀ ਅਧਾਰਤ ਉਦਯੋਗਾਂ, MS-MEs ਸੰਸਥਾਗਤ ਖੇਤਰਾਂ ਲਈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬੈਂਕ, ਡਾਕਖਾਨਾ, ਆਂਗਨਵਾੜੀ, ਪੀ.ਐਚ.ਸੀ., ਸਕੂਲ, ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ, ਹਰੀਆਂ ਜਨਤਕ ਥਾਵਾਂ ਬਣਾਉਣਾ ਅਤੇ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਅਤੇ ਸੰਮਿਲਿਤ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਪੇਂਡੂ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨਾ। ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਵਿਕਾਸ ਰਣਨੀਤੀ ਲਈ ਦੁਰਲੱਭ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰੇਗੀ। ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਜਿਹੀ ਯੋਜਨਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਤੀਜਾ GPs ਨੂੰ ਸਵੈ-ਨਿਰਭਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਆਮਦਨੀ ਦੇ ਆਪਣੇ ਸਰੋਤਾਂ (OSR) ਦੇ ਤਤਕਾਲ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਸਰੋਤਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਸਪਸ਼ਟ ਰੂਪ ਰੇਖਾ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਵੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਤਿਆਰ ਸਥਾਨਿਕ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਵਿਕਾਸ, ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੀਆਂ ਸਥਾਨਕ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣਾ, ਸਰੋਤ ਪ੍ਰਬੰਧਨ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਵੰਡ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਪਛਾਣ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਕੇਂਦਰੀਕ੍ਰਿਤ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਨੀਤੀਗਤ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਇੱਕ ਢਾਂਚਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਸਟੇਨੇਬਲ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਟੀਚਿਆਂ (SDGs) ਦੇ ਟਿਕਾਊ ਟੀਚੇ 11 ਲਈ ਕਾਫੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ "ਟਿਕਾਊ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ" ਬਾਰੇ ਹੈ। ਇਹ ਸਥਾਨਿਕ ਯੋਜਨਾ ਅਭਿਆਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ, ਵਿਕਾਸਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਅਤੇ ਜਮਹੂਰੀ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗਾ।

ਕਿਉਂਕਿ, ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਪੁੰਗਰ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਧਣ ਲਈ ਅਨੁਕੂਲ ਮਾਹੌਲ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਵਿਕਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਾਲਣ ਪੋਸ਼ਣ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਸਹੀ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ/ਪੈਟਰਨ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸਾਰੇ ਸਥਾਈ ਅਭਿਆਸਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੌਕਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਪਲਬਧ ਦੁਰਲੱਭ ਸਰੋਤਾਂ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਣਗੇ। ਇਸ ਲਈ, ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਵਿਕਾਸ ਵਿਧੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਸਥਾਨਿਕ ਯੋਜਨਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਰੋਡਮੈਪ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰੇਗੀ, ਜੋ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੇਗੀ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਵੇਂ ਮੌਕਿਆਂ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹੇਗੀ ਅਤੇ ਪੇਂਡੂ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰੇਗੀ। MPoR ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਯਤਨ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜੀਵਨ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਤਮ ਨਿਰਭਰ ਬਣਾਉਣ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰ ਅਤੇ ਸਖ਼ਤ ਪ੍ਰਤੀਬੱਧਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸੁਧਾਰ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਦੇ "ਗ੍ਰਾਮ ਸਵਰਾਜ" ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਸੰਭਵ ਬਣਾਵੇਗਾ।

11 SUSTAINABLE CITIES AND COMMUNITIES

"Make cities and human settlements inclusive, safe, resilient, and sustainable"

Sustainable Cities And Communities

ਸਕੀਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਕਾਰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਸਹਿ-ਮਾਲਕੀਅਤ ਦੁਆਰਾ ਮਹਿਲਾ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਨ

★ ਆਭਾਸ ਵਿਆਸ

ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਔਰਤਾਂ ਕੋਲ ਘੱਟ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ ਅਤੇ ਮਰਦਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਘੱਟ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅਧਿਕਾਰ ਹਨ। ਔਰਤਾਂ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਜ਼ਮੀਨਦਾਰਾਂ ਦਾ ਔਸਤਨ 20 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹਨ, ਪਰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਿਰਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਨ 43 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ।

ਜ਼ਮੀਨੀ ਸੁਧਾਰ, ਵੰਡ, ਅਤੇ ਸਿਰਲੇਖ ਜਾਂ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਕਸਰ ਘਰ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਜਾਂ "ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੁਖੀ" ਨੂੰ ਮਲਕੀਅਤ ਸੌਂਪਦੇ ਹਨ ਜੋ ਅਕਸਰ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਿਸਾਨ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਸਤਾਰ ਅਤੇ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਕਰਜ਼ੇ ਅਤੇ ਕਰਜ਼ੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਜ਼ਮੀਨੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਔਰਤਾਂ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਸਮਾਜਕ ਦੁੱਖਾਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਅਕਸਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਸਰਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਜਦੋਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅਧਿਕਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਅਣਗਿਣਤ ਲਾਭ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਉਤਪਾਦਕ ਸੰਪੱਤੀਆਂ ਲਈ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਅਧਿਕਾਰ ਵਧੇ ਹੋਏ ਰੁਤਬੇ, ਬਿਹਤਰ ਰਹਿਣ-ਸਹਿਣ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ, ਬਿਹਤਰ ਪੋਸ਼ਣ ਅਤੇ ਭੋਜਨ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ, ਬਿਹਤਰ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਨਤੀਜੇ, ਉੱਚ ਕਮਾਈ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਬੱਚਤ ਅਤੇ ਕਰਜ਼ੇ ਤੱਕ ਬਿਹਤਰ ਪਹੁੰਚ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਲਿੰਗ ਹਿੰਸਾ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵੀ ਬਿਹਤਰ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ। 3

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਟਿਕਾਊ ਵਿਕਾਸ ਟੀਚੇ (SDG) ਟੀਚਾ 1- ਉਪ ਟੀਚਾ-1.4.2. ਉਹਨਾਂ ਨੀਤੀਆਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਪਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਸਮੂਹਾਂ ਸਮੇਤ, ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਕਾਰਜਕਾਲ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਜ਼ਮੀਨੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਗਲੋਬਲ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜ਼ਮੀਨੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਆਨੰਦ ਲੈਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਬਦਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਨੇ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਕੋਡ 1959 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਕਾਰਡਾਂ (ਅਧਿਕਾਰ ਅਭਿਲੇਖ) ਵਿੱਚ ਮਹਿਲਾ ਸਹਿ-ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਪੁਣੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਨੇ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ 8 ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾਈ।

ਪੁਣੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦਾ 88% (9.27 ਲੱਖ ਵਿੱਚੋਂ 8.15 ਲੱਖ) ਹੁਣ ਸੰਯੁਕਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਇਕੱਲੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਡਰਾਈਵ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਤਾਂ ਇਹ 16% ਸੀ।

ਔਰਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉੱਦਮਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਆਦਿ ਲਈ ਬੈਂਕਾਂ ਤੋਂ ਉਧਾਰ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦੀ ਹੈ।

SVAMITVA ਸਕੀਮ ਨੇ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜ਼ਮੀਨੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਕਾਰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸਹਿ-ਮਾਲਕੀਅਤ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਬੇਮਿਸਾਲ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ SVAMITVA ਸਕੀਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਾਲਕੀ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਇਕੱਠੇ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸਹਿ-ਮਾਲਕ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਵਾਬਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, 13 ਰਾਜਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਕਾਰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸਹਿ-ਮਾਲਕੀਅਤ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਹੈ।

“SVAMITVA ਸਕੀਮ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ ਅਭਿਲੇਖ ਨੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਸਾਡੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਹੈ”
- ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ਾਲੀਆ ਸਿੱਦੀਕੀ, ਹਰਦਾ, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼

“SVAMITVA ਸਕੀਮ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਕਾਰਡ ਬੈਂਕਾਂ ਤੋਂ ਕਰਜ਼ਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰਨਗੇ। ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਵਾਦ ਵੀ ਘਟੇ ਹਨ।”
- ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗਰਿਮਾ ਸੋਨੀ, ਨਿਵਾਸੀ, ਹਰਦਾ, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼

ਗ੍ਰਾਮ ਸਵਰਾਜ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਆਤਮ-ਨਿਰਭਰ ਬਣਾਉਣ ਵੱਲ ਇੱਕ ਕਦਮ

★ ਸ਼ਿਵਮ ਰੰਜਨ

SVAMITVA ਸਕੀਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੰਡੇ ਗਏ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਕਾਰਡਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪੇਂਡੂ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਅਸਲ ਲਾਭਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਕੇ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਦਹਾਕਿਆਂ ਬਾਅਦ ਗ੍ਰਾਮੀਣ ਆਬਾਦੀ ਲਈ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲਕੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬਣੀ ਚਿੰਤਾ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸਕੀਮ ਨੇ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਕਾਰਡ ਬਣਾਉਣ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਬੈਂਕਾਂ ਤੋਂ ਕਰਜ਼ੇ ਲੈਣ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਜੋਂ ਵਰਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿੱਤੀ ਲਾਭ। ਪੇਂਡੂ ਲੋਕ ਟਿਕਾਉਤਾ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ 'ਤੇ ਘਰ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਨਾਗਰਿਕ SVAMITVA ਸਕੀਮ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਲੀਜ਼ ਜਾਂ ਵੇਚ ਸਕਦੇ ਹਨ।

“ਆਜ਼ਾਦ ਭਾਰਤ “ਸਥਾਨਕ ਲਈ ਆਵਾਜ਼” ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ‘ਆਤਮਨਿਰਭਰ ਭਾਰਤ’ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਭਾਰਤੀ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ‘ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਸਾਡੀ ਯਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ,”
-ਸ਼੍ਰੀ ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ

ਇਹ ਸਕੀਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਵੈ-ਨਿਰਭਰ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਨਿਰਭਰ ਬਣਨ ਲਈ ਕੰਮ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਬਿਹਤਰ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿੱਖਣ ਦੇ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਆਤਮਨਿਰਭਰ ਹੋਣ ਦੇ ਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਕੀਮ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਵਿੱਚ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਈ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਹਨ।

ਸਕੀਮ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ 'ਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਹੁਨਰ:

ਸਕੀਮ ਫਰੇਮਵਰਕ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੁਆਰਾ ਡਰੇਨ ਚਿੱਤਰ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਪੜਾਅ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅੰਤਿਮ ਨਕਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਛਪਾਈ ਤੱਕ ਨਕਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਦੀ ਵਿਆਪਕ ਅਭਿਆਸ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਤਿਮ ਨਕਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਸੁੱਧਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤਾਲਮੇਲ ਵਿੱਚ ਕਈ ਵਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪਟਵਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਹੱਦਬੰਦੀ ਦੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਡਰੇਨ ਉਡਾਣ ਦੇ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਐਕਸਟਰੈਕਟ ਕੀਤੇ ਨਕਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪਟਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਰਵੇਖਣ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਵਿਆਪਕ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਸਿਖਲਾਈ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਹ ਰਾਜ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਪਟਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਲੱਗੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਅਤੇ ਸੈਕਟਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨਕਸ਼ੇ ਦੇ ਹੁਨਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਡਰੇਨ ਸਰਵੇਖਣ ਲਈ ਪਾਇਲਟਾਂ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਸਰਵੇਖਣ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੈਨਪਾਵਰ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਇਲਟਾਂ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੇ ਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੇ ਨਾਲ ਇਕਸਾਰਤਾ ਵਿੱਚ ਸਰਵੇ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਡਰੇਨ ਸੰਚਾਲਨ ਹੁਨਰ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ।

CORS ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਾਰੇ ਰਾਜ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ: CORS ਕੋਲ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੈਕਟਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਦਯੋਗ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਬੰਧਤ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਸਹੀ ਭੂ-ਸੰਦਰਭ, ਜ਼ਮੀਨੀ ਸੰਚਾਈ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੀ ਹੱਦਬੰਦੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਫਾਇਦਾ ਹੈ।

ਭਾਰਤੀ ਸਰਵੇਖਣ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਭਾਗਾਂ ਨੂੰ CORS ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸੈਸ਼ਨ ਵੀ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਗਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸੜਕ ਨਿਰਮਾਣ, ਸਿੰਚਾਈ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਆਦਿ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਮਿਲੇਗੀ।

ਸਕੀਮ ਤਹਿਤ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮੌਕੇ

ਸਰਵੇਖਣ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੁਆਰਾ ਡਿਜੀਟਾਈਜ਼ਰਾਂ ਦੀ ਭਰਤੀ

ਡਿਜੀਟਾਈਜ਼ਰ ਦੀ ਡਾਟਾ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਕੱਢਣ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਅਪਡੇਟ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਨਕਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੁਆਰਾ ਡਰੋਨ ਚਿੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਹੈ। SVAMITVA ਸਕੀਮ ਨੇ ਸਮਾਂ-ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸੰਖਿਆ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਨ ਲਈ ਡਿਜੀਟਲਾਈਜ਼ਰਾਂ ਲਈ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮੌਕਿਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਪੂਲ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਰਵੇਖਣ ਨੇ ਰਾਜ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਦਫਤਰ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਭਾਗਾਂ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਟਰੈਕ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਡਿਜੀਟਾਈਜ਼ਰਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਰਾਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮਨੁੱਖੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਭਰਤੀ

ਸਕੀਮ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕੁਝ ਰਾਜਾਂ ਨੇ ਰਾਜ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਨੌਜਵਾਨ ਪੇਸ਼ੇਵਰਾਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਅਫਸਰਾਂ ਸਮੇਤ ਆਪਣੀ ਖੁਦ ਦੀ ਮੈਨਪਾਵਰ ਨੂੰ ਵਧਾਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਯੋਜਨਾ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਕਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨੀ ਤਸਦੀਕ, ਨਕਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦੇਣ ਲਈ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਸ ਸਕੀਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮੌਕੇ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਯੋਜਨਾ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਆਊਟਸੋਰਸਿੰਗ ਕਰਨਾ

ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਸਕੀਮ ਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਆਊਟਸੋਰਸਿੰਗ

ਇਹ ਸਕੀਮ ਵਿਆਪਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਸਮਾਂ-ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ

ਟੀਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਟੀਚਿਆਂ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਮਾਂ-ਸੀਮਾਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਤੁਲਨ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਰਵੇਖਣ ਨੂੰ ਸਕੀਮ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਹੋਰ ਡੋਮੇਨ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਆਊਟਸੋਰਸਿੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਅਤਿਅੰਤ ਲੋੜ ਸੀ।

MNREGA ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਭਰਤੀ

ਕੁਝ ਰਾਜਾਂ ਨੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਡਰੋਨ ਉਡਾਣ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਚੂਨਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਮਨਰੇਗਾ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਗਤੀਵਿਧੀ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਅਬਾਦੀ ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਚੂਨਾ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਨ ਲਈ ਵੱਡੀ ਮੈਨਪਾਵਰ ਦੀ ਤਾਇਨਾਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨਿਗਰਾਨੀ ਯੂਨਿਟਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ

ਇਸ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ SVAMITVA ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਸੂਚਕਾਂ ਦੀ ਬਿਹਤਰ ਨਿਗਰਾਨੀ ਲਈ ਰਾਜ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਪੱਧਰਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨਿਗਰਾਨੀ ਯੂਨਿਟਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। PMU ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਅਤੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਤਾਲਮੇਲ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਅਤੇ ਹੈਂਡੋਲੇਡਿੰਗ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਕੇਂਦਰੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਪੱਧਰਾਂ 'ਤੇ PMU ਦੀ ਤਾਇਨਾਤੀ ਨੇ ਸਲਾਹਕਾਰ ਫਰਮਾਂ ਨੂੰ ਵਪਾਰਕ ਮੌਕਿਆਂ ਦੀ ਉਪਜ ਦੇ ਸਮਾਨਾਂਤਰ ਸਾਰੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਯੋਗਤਾ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਤਕਨੀਕੀ ਤਬਦੀਲੀ

ਇੱਕ ਸਵੈਚਲਿਤ, ਸਹਿਯੋਗੀ, ਅਤੇ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਵਾਲੀ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਅਤਿ-ਆਧੁਨਿਕ ਤਕਨਾਲੋਜੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਆਫ ਥਿੰਗਜ਼, ਆਰਟੀਫੀਸ਼ੀਅਲ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ, ਮਸ਼ੀਨ ਲਰਨਿੰਗ ਆਦਿ ਨੂੰ ਭੂ-ਸਥਾਨਕ ਡੇਟਾ ਅਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੇ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਸੰਭਵ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਬਦਲਦੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਗਤੀਸ਼ੀਲ ਅਤੇ ਸਦਾ ਫੈਲਣ ਵਾਲੇ ਲੈਂਡਸਕੇਪ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਡਾਟਾ ਈਕੋਸਿਸਟਮ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇਸ ਸਕੀਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਈ ਤਕਨੀਕੀ ਅੱਪਗ੍ਰੇਡ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਸਕੀਮ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਹੀ ਜ਼ਮੀਨੀ ਰਿਕਾਰਡ ਬਣਾਉਣਾ, ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਝਗੜਿਆਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣਾ, ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤਾਂ (ਜੀ.ਪੀ.) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਟੈਕਸ ਦਾ ਸਹੀ ਨਿਰਧਾਰਨ ਕਰਨਾ, ਪੰਚਾਇਤ ਪੱਧਰੀ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਨਕਸ਼ੇ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ GIS ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਅਤੇ ਨਕਸ਼ੇ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਬਿਹਤਰ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਾਲੀਆਂ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਸਰਵੇਖਣ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚ ਅਪਗ੍ਰੇਡੇਸ਼ਨ:

DGPS ਸਰਵੇਖਣ (ਪਿਛਮ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ) ਤੋਂ ਆਧੁਨਿਕ CORS ਸਰਵੇਖਣ (ਰੇਵਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ) ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਲਈ ਸਰਵੇਖਣ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤਬਦੀਲੀ ਆਈ ਹੈ। ਇਸ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਬਿਹਤਰ ਐਕਸ਼ਨ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ CORS ਦੀ ਅੱਪਡੇਟ ਕੀਤੀ ਸਰਵੇਖਣ ਤਕਨੀਕ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੇਜੀਸ਼ਨਿੰਗ ਵਿੱਚ ਰੇਸੀ ਅਤੇ ਫੀਲਡ ਸਰਵੇਖਣ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਸਮਾਂ ਲੱਗਦਾ ਸਰਵੇ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਇਸ ਸਕੀਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਨੈਸ਼ਨਲ CORS ਨੈੱਟਵਰਕ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। 5 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਤੋਂ ਬਿਹਤਰ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਦੇ ਨਾਲ, ਰਾਸ਼ਟਰਵਿਆਪੀ CORS ਨੈੱਟਵਰਕ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਵਿੱਚ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਖੇਤੀਬਾੜੀ, ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ, ਸੜਕਾਂ, ਬਿਜਲੀ, ਉਪਯੋਗਤਾਵਾਂ, ਸਿੰਚਾਈ, ਰੇਲਵੇ ਅਤੇ ਦੂਰਸੰਚਾਰ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਰਿਪੋਰਟਾਂ (DPR) ਅਤੇ ਹੋਰ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹਰੇਕ ਸੈਕਟਰ ਲਈ ਵਿਆਪਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਕੇਸ ਹੋਣਗੇ।

ਸੈਟੇਲਾਈਟ ਚਿੱਤਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਡਰੋਨ ਸਰਵੇਖਣ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ:

ਇਸ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਡਰੋਨ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਮੈਪਿੰਗ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਪੇਂਡੂ ਅਬਾਦੀ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਬਿਹਤਰ ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਚਿੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਕੈਪਚਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸੈਟੇਲਾਈਟ ਚਿੱਤਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਡਰੋਨ ਸਰਵੇਖਣਾਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਪੇਂਡੂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਉੱਚ-ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਵਾਲੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ ਅਧਾਰ ਨਕਸ਼ੇ ਦੀਆਂ ਪਰਤਾਂ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇਮਾਰਤਾਂ, ਸੜਕਾਂ, ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਪਾਰਸਲ, ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਟੈਂਕੀਆਂ, ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਪਲਾਟ ਆਦਿ ਵਰਗੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਦਿੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਕੱਢਣ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਚਿੱਤਰ ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ: ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਪੈਮਾਨੇ ਦੀ ਮੈਪਿੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ 5 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਸਥਾਨਿਕ ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਦੇ ਉੱਚ-ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਡੇਟਾ ਨਕਸ਼ੇ SVAMITVA ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਪੇਂਡੂ ਅਬਾਦੀ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਮਾਲਕੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹੀ ਨਕਸ਼ੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣ। ਸਰਵੇਖਣ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਉੱਚ-ਗੁਣਵੱਤਾ ਸਰਵੇਖਣ ਗ੍ਰੈਡ ਡਰੇਨ ਸਰਵੇਖਣ ਕੀਤੇ ਖੇਤਰਾਂ ਲਈ 5 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਦੇ ਉੱਚ ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਚਿੱਤਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ 1:500 ਦੇ ਪੈਮਾਨੇ 'ਤੇ ਨਕਸ਼ੇ ਬਣਾਉਣ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਪਿੰਡ ਦੇ 3D ਨਕਸ਼ੇ ਬਣਾਉਣਾ:

ਸਕੀਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਡਰੇਨ ਸਰਵੇਖਣ ਕੱਚੇ ਡੇਟਾ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਜ਼ਮੀਨੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੀ ਉਚਾਈ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਕੈਪਚਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਵੇਖਣ ਕੀਤੇ ਅਬਾਦੀ ਪਿੰਡਾਂ ਲਈ 20 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਦੀ ਉਚਾਈ ਦੀ ਸਟੀਕਤਾ ਦਾ DEM (ਡਿਜੀਟਲ ਐਲੀਵੇਸ਼ਨ ਮਾਡਲ) ਤਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਭੂਮੀ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਉਚਾਈ, ਢਲਾਨ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ, ਹਾਈਡ੍ਰੋਲੋਜੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਾਹ-ਦਿਸ਼ਾ ਅਧਿਐਨ, ਭੂਮੀ-ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਅਤੇ ਟੋਪੋਗ੍ਰਾਫਿਕ ਨਕਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨ ਲਈ।

ਬਣਾਈ ਗਈ DEM ਪ੍ਰੋਫਾਈਲ ਪਿੰਡ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਪੇਖਿਕ ਉਚਾਈਆਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਭਰ ਦੀਆਂ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਲਈ ਪਿੰਡ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਉੱਚ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਾਲੇ 3D ਨਕਸ਼ੇ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰੇਗੀ।

ਨਕਸ਼ੇ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਨੂੰ ਅੱਪਡੇਟ ਕਰਨਾ ਇਹ ਸਕੀਮ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਸੰਪੂਰਨ SVAMITVA ਡੇਟਾ ਤੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਡਿਜੀਟਲ ਨਕਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੁਰਾਣੇ ਅੜਿੱਕੇ ਵਾਲੇ ਨਕਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਅੱਪਡੇਟ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਨਕਸ਼ੇ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਨੂੰ ਅੱਪਡੇਟ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ ਜੇ ਵਧੇਰੇ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ, ਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਭਰਪੂਰ ਹੈ।

ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਸੁਚਾਰੂ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ SVAMITVA ਸਕੀਮ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਯਤਨਾਂ ਅਤੇ ਯੋਗਦਾਨ ਦਿਹਾਤੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜੀਵਨ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕਣ ਅਤੇ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੁਨਰ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਅਤੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ "ਸਵੈ-ਨਿਰਭਰ" ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੱਧਰਾਂ 'ਤੇ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਰੁਜ਼ਗਾਰਯੋਗਤਾ ਦੇ ਕਈ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਦ੍ਰਿੜ ਸਮਰਪਣ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਕੀਮ ਨੇ ਪੇਂਡੂ ਭਾਰਤ ਦੀ ਬਿਹਤਰ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚ ਤਕਨੀਕੀ ਤਰੱਕੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ

ਸਵੈ-ਨਿਰਭਰ ਪੰਚਾਇਤਾਂ SVAMITVA ਡੇਟਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਸੰਪੱਤੀ ਟੈਕਸ ਦੇ ਸਹੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੁਆਰਾ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੇ ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਆਪਣੇ ਸਰੋਤਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ

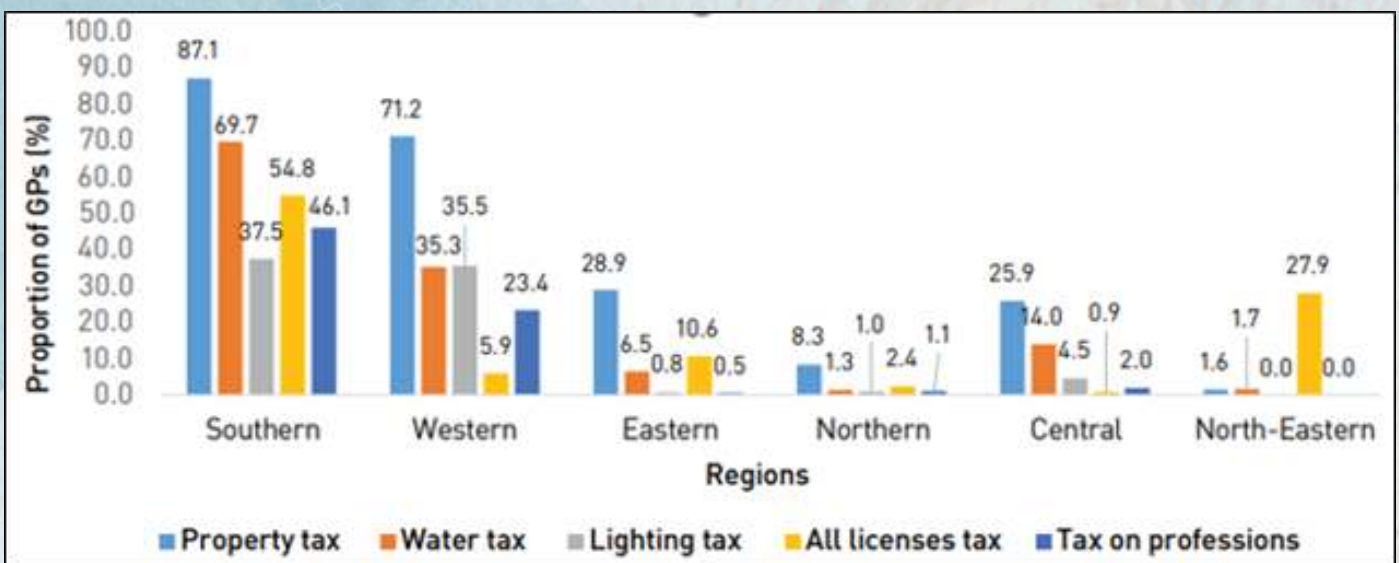
★ ਡਾ. ਰਾਜੀਵ ਬਾਂਸਲ

ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪੰਚਾਇਤਾਂ, ਜੋ ਕਿ ਸਥਾਨਕ ਸਵੈ-ਸ਼ਾਸਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਹਨ, ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿੱਤ ਦੇ ਕਈ ਸਰੋਤ ਹਨ। ਪੇਂਡੂ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਲਈ ਵਿੱਤ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਰੋਤ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਟੈਕਸ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 243 (ਐਚ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਕੋਲ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਟੈਕਸ ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਜਾਂ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ, ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ 'ਤੇ। ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਟੈਕਸ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜ਼ਮੀਨਾਂ, ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਜਾਇਦਾਦਾਂ 'ਤੇ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਟੈਕਸ ਦੀ ਦਰ ਰਾਜ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਟੈਕਸ ਨੂੰ ਸੁਚਾਰੂ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ

ਪੇਂਡੂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਟੈਕਸ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਟੈਕਸ ਦੀ ਉਗਰਾਹੀ ਪੇਂਡੂ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮਾਲੀਆ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਨੂੰ ਫੰਡ ਦੇਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਹੋਰ ਲਾਭਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਬਿਹਤਰ ਰਹਿਣ-ਸਹਿਣ ਦੇ ਮਿਆਰ, ਬਿਹਤਰ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ, ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਆਵਾਜਾਈ ਦੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਮਿਲ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਟੈਕਸ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਥਾਨਕ ਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਟੈਕਸ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਆਮਦਨੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਥਾਨਕ ਆਬਾਦੀ ਨੂੰ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਫੰਡ ਦੇਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਬਿਹਤਰ ਰਹਿਣ-ਸਹਿਣ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਦਾ ਸਮੁੱਚਾ ਵਿਕਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਸਥਾਨਕ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਥਾਨਕ ਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਭਾਈਚਾਰਕ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਅਤੇ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਚਿੱਤਰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਪੱਤੀ ਟੈਕਸ ਅਤੇ ਜੀਡੀਪੀ ਅਨੁਪਾਤ G20 ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਆਤਮਨਿਰਭਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਟੈਕਸ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜੋ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰੇਗੀ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਨਾਲ ਹੀ, ਪੰਦਰਵੇਂ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਜੁਲਾਈ-ਦਸੰਬਰ 2018 ਵਿੱਚ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ, ਸੈਨੀਟੇਸ਼ਨ, ਸਫ਼ਾਈ, ਅਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਸਥਿਤੀਆਂ 'ਤੇ NSSO ਦੇ ਸੱਤਵੇਂ ਗੇੜ ਦੇ ਯੂਨਿਟ ਪੱਧਰ ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਾਰੇ ਰਾਜਾਂ ਲਈ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੇਂਡੂ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰਾਂ ਲਈ ਹਾਊਸ ਟੈਕਸ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਇਆ ਹੈ। (DWSHH 2018)। ਇਹ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਪੰਜ ਰਾਜਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਕਰਨਾਟਕ, ਕੇਰਲਾ, ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ, ਅਤੇ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਊਸ ਟੈਕਸਾਂ ਦੀ ਉਗਰਾਹੀ ਔਸਤਨ 20% ਹੈ। 2019 ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ 'ਤੇ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਲਈ ਹਾਊਸ ਟੈਕਸ ਕੁਲੈਕਸ਼ਨ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਸੰਭਾਵਨਾ 42,160 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਕੋਲ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਟੈਕਸ ਦੀ ਉਗਰਾਹੀ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਸਰੋਤ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਵੱਡੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ।

ਪੇਂਡੂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਟੈਕਸ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ:

ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਅਪੂਰੇ, ਪੁਰਾਣੇ, ਜਾਂ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਦੀ ਕਮੀ, ਸੀਮਤ ਲਾਗੂਕਰਨ ਅਤੇ ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਕਿ ਟੈਕਸ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਲਈ ਲਾਭਦਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਦੇ ਕਾਰਨ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਟੈਕਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਅਕਸਰ ਘੱਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੜਕਾਂ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ, ਜੋ ਸਥਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਟੈਕਸ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਟੈਕਸ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਕਸਰ ਸੀਮਤ ਵਿੱਤੀ ਸਰੋਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਟੈਕਸ ਉਗਰਾਹੀ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਅਤੇ ਸਟਾਫ਼ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ। ਇਹਨਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਕਸਰ ਟੈਕਸ ਉਗਰਾਹੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਈ ਸੀਮਤ ਸਟਾਫ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਟੈਕਸ ਉਗਰਾਹੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਅਕੁਸ਼ਲਤਾ ਅਤੇ ਦੇਰੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਟੈਕਸ ਉਗਰਾਹੀ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੱਧਰਾਂ 'ਤੇ ਮਲਟੀਪਲ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਟੈਕਸ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਉਲਝਣ ਅਤੇ ਦੇਰੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਬਹੁ-ਪੱਖੀ ਪਹੁੰਚ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨਾ, ਜਨਤਕ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਮੁਹਿੰਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਟੈਕਸ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ, ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਅਤੇ ਸਟਾਫ਼ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਨਾ

ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਆਰਥਿਕ ਸਰਵੇਖਣ ਵਿੱਚ ਇਹ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦਾ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਟੈਕਸ ਉਗਰਾਹੀ OECD ਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੈ। ਸ਼ਹਿਰੀ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਟੈਕਸ GDP ਦੇ 0.2% ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ ਅਤੇ ਪੇਂਡੂ ਸੰਪਤੀ ਟੈਕਸ ਇਸ ਦਾ ਲਗਭਗ ਅੱਧਾ ਹੈ।

ਅਤੇ ਅਕੁਸ਼ਲਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਟੈਕਸ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਸੁਚਾਰੂ ਬਣਾਉਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਸਥਾਨਕ ਵਿਕਾਸ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ ਲਈ ਵਧੇ ਹੋਏ ਆਮਦਨੀ ਦੇ ਲਾਭਾਂ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਟੈਕਸ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰਥਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਵੀ ਲੋੜ ਹੈ।

SVAMITVA ਸਕੀਮ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਲਾਭ:

SVAMITVA ਸਕੀਮ ਦੇ ਮੁੱਖ ਲਾਭਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਫਿਰ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੀਮਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਇਹਨਾਂ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਟੈਕਸਾਂ ਦਾ ਸਹੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਉਹ ਰਾਜ ਜੋ ਸੰਪੱਤੀ ਟੈਕਸ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ SVAMITVA ਸਕੀਮ ਤੋਂ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ:

- ਕਰਨਾਟਕ: ਕਰਨਾਟਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ ਜਿਸਨੇ SVAMITVA ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਡਿਜੀਟਲ ਨਕਸ਼ੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਪਾਰਸਲਾਂ ਦੀਆਂ ਸਹੀ ਹੱਦਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਟੈਕਸ ਦੀ ਸਹੀ ਰਕਮ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਰਾਜ ਨੇ ਵਧਦੀ ਪਹੁੰਚ ਵਿੱਚ ਪੇਂਡੂ ਗੈਰ-ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਲਈ ਮਾਲਕੀ ਰਿਕਾਰਡ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਪਹਿਲਕਦਮੀ E-SWATHU ਵੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਟੈਕਸ ਉਗਰਾਹੀ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ

- ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼: ਰਾਜ ਡਿਜੀਟਲ ਪੰਚਾਇਤ ਪੋਰਟਲ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਟੈਕਸ ਇਕੱਠਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪੋਰਟਲ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦਾ ਡੇਟਾਬੇਸ ਮੇਜ਼ਬਾਨੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ, ਪੰਚਾਇਤ/ਨਾਗਰਿਕ ਮੰਗ ਉਠਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਟੈਕਸ ਦੀ ਉਗਰਾਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

- ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼: ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਨੇ SVAMITVA ਸਕੀਮ ਵੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਟੈਕਸ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਸਕੀਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਡਿਜੀਟਲ ਨਕਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਕਸ਼ਿਆਂ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਅਤੇ ਟੈਕਸ ਰਕਮਾਂ ਦੀ ਸਹੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਹੈ।

ਰਾਜ ਨੇ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਟੈਕਸ ਦੀ ਉਗਰਾਹੀ ਲਈ ਆਪਣਾ ਔਨਲਾਈਨ ਪੋਰਟਲ ਵੀ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਸਵਕਾਰਧਨ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਸਮਗਰਾ ਡੇਟਾਬੇਸ ਨਾਲ ਵੀ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਹੈ। 7.79 ਲੱਖ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਟੈਕਸ ਪੋਰਟਲ 'ਤੇ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। INR 30.30 ਕਰੋੜ ਟੈਕਸ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ INR 9.03 ਕਰੋੜ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ SVAMITVA ਸਕੀਮ

★ ਡਾ. ਰਾਜੀਵ ਥਾਂਸਲ

SVAMITVA ਸਕੀਮ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਗ੍ਰਾਮੀਣ ਭਾਰਤ ਲਈ ਇੱਕ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਤਸਦੀਕ ਹੱਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਮੰਤਰਾਲੇ, ਰਾਜ ਮਾਲ ਵਿਭਾਗ, ਰਾਜ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਸਰਵੇਖਣ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਆਬਾਦੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਡਰੇਨ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਕੀਮ ਦੀ ਸਥਿਤੀ:

ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, ਕੁੱਲ 15196 ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਵਰੇਜ ਲਈ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। SVAMITVA ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਭਾਰਤੀ ਸਰਵੇਖਣ ਦੁਆਰਾ ਤਕਨੀਕੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਡਰੇਨ ਉਡਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਰਤੀ ਸਰਵੇਖਣ (SOI) ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹਮੀਰਪੁਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕੁੱਲੂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸਾਰੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਡਰੇਨ ਉਡਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਸਰਵੇ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (SOI) ਫੰਡ ਰਾਹੀਂ ਫੰਡ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾ ਰਹੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਰਾਜ ਨੂੰ 1000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਆਈਈਸੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀ ਪਿੰਡ 500 ਰੁਪਏ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਗ੍ਰਾਮ ਸਵਰਾਜ ਅਭਿਆਨ (RGSA) ਤੋਂ IEC ਲਈ ਫੰਡਾਂ ਦਾ ਵਾਧੂ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਬਾਦੀ ਦੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਚੂਨੇ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਦੌਰਾਨ ਲੇਬਰ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਲਾਗਤ ਲਈ ਐਮਜੀ ਨਰੇਗਾ, 15ਵੇਂ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਗ੍ਰਾਮ ਸਵਰਾਜ ਅਭਿਆਨ (ਆਰਜੀਐਸਏ) ਤੋਂ ਫੰਡਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਮਾਲਕੀ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਮਾਰਚ 2024 ਤੱਕ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਟੀਚਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਤਾਜ਼ਾ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੁੱਲ 15196 ਅਬਾਦੀ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਆਪਕ ਨਕਸ਼ਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

(Villages in No.)

Sr. No	District	Total abadi deh villages	ISM Completed in villages
1.	Bilaspur	829	358
2.	Chamba	1069	88
3.	Hamirpur	1505	1505
4.	Kangra	3156	274
5.	Kinnaur	157	36
6.	Kullu	378	4
7.	Lahaul –Spiti	217	95
8.	Mandi	2574	286
9.	Shimla	2036	173
10.	Sirmaur	724	260
11.	Solan	2025	613
12.	Una	526	405
	Total	15196	4097

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਚੰਬਾ, ਕਾਂਗੜਾ ਅਤੇ ਕੁੱਲੂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਡਰੋਨ ਟੀਮ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਿਲਾਸਪੁਰ, ਮੰਡੀ, ਸ਼ਿਮਲਾ, ਸੋਲਨ ਅਤੇ ਸਿਰਮੌਰ ਵਿੱਚ ਦੋ-ਦੋ ਟੀਮਾਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ; ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ 13 ਡਰੋਨ ਟੀਮਾਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹਮੀਰਪੁਰ ਵਿੱਚ 119 ਪਿੰਡ (1285 ਲਾਭਪਾਤਰੀ) ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਕਾਰਡ ਵੰਡਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹਮੀਰਪੁਰ ਵਿੱਚ ਇਤਰਾਜ਼ ਮੰਗਣ ਲਈ 354 ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੰਡੀ ਵਿਖੇ ਕੈਂਪ ਦਫ਼ਤਰ ਨੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਾਂਗੜਾ ਅਤੇ ਸ਼ਿਮਲਾ ਵਿਖੇ ਕੈਂਪ ਆਫਿਸ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ 2022-23 ਦੇ ਅੰਤ ਤੱਕ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, RMS ਪੋਰਟਲ 'ਤੇ SVAMITVA ਡੈਸ਼ਬੋਰਡ ਨੂੰ SVAMITVA ਸਕੀਮ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

HP ਸਟੇਟ NIC ਨੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ (ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਕਾਰਡ) ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਅੱਪਡੇਟ ਕਰਨ ਲਈ ਮੋਡੀਊਲ ਨੂੰ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2023 ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਜਨਰੇਸ਼ਨ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਸਮਾਂ ਲੱਗੇਗਾ। ਮਾਨਯੋਗ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, HP ਨੇ ਸਾਲ 2023-24 ਦੇ ਆਪਣੇ ਬਜਟ ਭਾਸ਼ਣ ਵਿੱਚ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਕਾਰਡ ਵੰਡੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਸਾਰਣੀ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

S r. N o	District	Abadi Deh/Villages	Outer Boundary Demarcation (Completed)	Large Scale Mapping	1 st Stage Maps Collected from SoI Villages	Villages Ground Truthing (Completed)	Village (Maps displayed in GP/Patwar Khana)	Final Maps /3 rd Stage Maps Collected Villages	Status of Drones	additional drones require village / drone/day) to complete by 30 th June, 2023
1.	Bilaspur	829	829	358	76	0	0	0	2	0
2.	Chamba	1069	1069	88	0	0	0	0	1	2
3.	Hamirpur	1505	1505	1505	1469	1028	354	119	0	0
4.	Kangra	3156	1011	274	0	0	0	0	1	9
5.	Kinnaur	157	157	36	26	0	0	0	0	1
6.	Kullu	378	190	4	0	0	0	0	0	1
7.	Lahual – Spiti	217	217	95	63	0	0	0	0	1
8.	Mandi	2574	2574	286	0	0	0	0	2	6
9.	Shimla	2036	2036	173	0	0	0	0	3	5
10.	Sirmaur	724	719	260	127	0	0	0	2	1
11.	Solan	2025	1905	613	0	0	0	0	2	2
12.	Una	526	524	405	192	0	0	0	0	1
	Total	15196	12736	4097	1956	1028	354	119	13	29

ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ:

- **ਬਿਹਤਰ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ:** ਸਹੀ ਜ਼ਮੀਨੀ ਰਿਕਾਰਡ ਅਤੇ GIS ਨਕਸ਼ੇ ਬਣਾਉਣ ਨਾਲ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬਿਹਤਰ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਾਲੀ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ (GPDP) ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਮਿਲੇਗੀ।
- **ਸੂਚੀ ਆਮਦਨੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ:** ਇਸ ਨਾਲ, ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਟੈਕਸ ਨਿਰਧਾਰਨ ਅਤੇ ਉਗਰਾਹੀ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੁਚਾਰੂ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।
- **ਆਮਦਨੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ:** ਇਸ ਨਾਲ ਆਮਦਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਸਰੋਤ ਪੈਦਾ ਹੋਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ ਲਈ ਲਾਭਦਾਇਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
- **ਉਦਯੋਗ ਨੂੰ ਹੁਲਾਰਾ:** ਸਕੀਮ ਨੇ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਡਰੋਨ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਮੀਰਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਉੱਡਦਾ ਡਰੋਨਈਕੋਸਿਸਟਮ ਨੂੰ ਹੁਲਾਰਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ

ਸਿੱਟਾ:

ਅੰਤ ਵਿੱਚ, SVAMITVA ਸਕੀਮ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪੇਂਡੂ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਕੀਮ ਸੰਭਾਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੇਂਡੂ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨੀ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਆਰਥਿਕ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਧਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, SVAMITVA ਸਕੀਮ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਪਿੰਡਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਦੇ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਨ ਦੁਆਰਾ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦਾ ਸਰਵਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜੋ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਪੇਂਡੂ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਆਤਮਨਿਰਭਰ ਬਣਾ ਦੇਵੇਗਾ। ਭਾਰਤ ਕੋ ਆਤਮਨਿਰਭਰ ਬਣਾਏਗਾ।

ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ, ਸ਼੍ਰੀ ਕਪਿਲ ਮੋਰੇਸ਼ਵਰ ਪਾਟਿਲ ਨੇ ਪੰਚਾਇਤ ਵਿਕਾਸ ਸੂਚਕਾਂਕ 'ਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ।

ਪੰਚਾਇਤ ਵਿਕਾਸ ਸੂਚਕਾਂਕ 'ਤੇ ਰਿਪੋਰਟ 28 ਜੂਨ, 2023 ਨੂੰ ਪੰਚਾਇਤੀ ਵਿਕਾਸ ਸੂਚਕਾਂਕ (PDI) 'ਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਵਿੱਚ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਕਪਿਲ ਮੋਰੇਸ਼ਵਰ ਪਾਟਿਲ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੰਤਰਾਲਿਆਂ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ, ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ, ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ, ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਸਮੇਤ 250 ਤੋਂ ਵੱਧ ਭਾਗੀਦਾਰ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅੰਕੜਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨਿਗਰਾਨੀ, SIRD ਅਤੇ PR ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ, ਰਾਜ NICs ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਤਕਨੀਕੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ SDG ਸੈੱਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਪੰਚਾਇਤ ਵਿਕਾਸ ਸੂਚਕਾਂਕ 'ਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ।

ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਦਾ ਮੁੱਖ ਫੋਕਸ ਡਾਟਾ ਈਕੋਸਿਸਟਮ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਪੋਰਟਲ/ਡੈਸ਼ਬੋਰਡਾਂ ਦੇ ਏਕੀਕਰਨ 'ਤੇ ਰਣਨੀਤਕ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਰੋਡਮੈਪ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਪੰਚਾਇਤਾਂ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੰਤਰਾਲਿਆਂ/ਵਿਭਾਗਾਂ, ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਵਿੱਚ LSDGs ਦੇ ਨਾਲ ਅਲਾਈਨਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਪ੍ਰਗਤੀ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਸੀ। ਸਰਗਰਮ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਪੰਚਾਇਤ ਵਿਕਾਸ ਸੂਚਕਾਂਕ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਸਥਾਗਤ ਵਿਧੀ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨਾ। ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਪੱਧਰਾਂ 'ਤੇ ਸਬੂਤ ਅਧਾਰਤ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਤ ਮਕੈਨਿਜ਼ਮ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਰਾਹ ਪੱਧਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਰੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸੰਬੰਧਨ ਵਿੱਚ, ਸ਼੍ਰੀ ਪਾਟਿਲ ਨੇ ਰੇਖਾਂਕਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ ਦੀ ਦੂਰਅੰਦੇਸ਼ੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਨੌਂ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਸੰਸਥਾਵਾਂ (ਪੀ.ਆਰ.ਆਈ.ਐਸ.) ਨੂੰ ਸਰਵੋਤਮ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਮਰਥਨ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਯਤਨ ਤੇਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਦੇ ਮੂਲ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਸੰਬੰਧੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਰਥਨ ਦੇਣ ਲਈ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਿੱਤੀ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਵਾਧਾ ਦੇਖਿਆ ਹੈ। ਪੰਚਾਇਤ ਪੱਖੀ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਲੜੀ ਨੇ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਯੁੱਗ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਆਪਣੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸ਼੍ਰੀ ਕਪਿਲ ਮੇਰੇਸ਼ਵਰ ਪਾਟਿਲ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸਾਰੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਦਾ ਸਰਵਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਤਬਦੀਲੀ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਟਿਕਾਉ ਵਿਕਾਸ ਟੀਚਿਆਂ (SDGs) ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮੂਹਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਬਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ 'ਤੇ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਿਹਤਮੰਦ ਮੁਕਾਬਲਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸਾਰੀਆਂ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਮਿਲ ਕੇ ਤਰੱਕੀ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਦੇ ਰਾਹ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਣ।

ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਨੀਲ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਪੰਚਾਇਤ ਵਿਕਾਸ ਸੂਚਕਾਂਕ 'ਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਪੰਚਾਇਤ ਵਿਕਾਸ ਸੂਚਕਾਂਕ ਰਾਹੀਂ ਸਾਰੇ ਪੱਧਰਾਂ 'ਤੇ ਸਬੂਤ ਅਧਾਰਤ ਵਿਕਾਸ ਟੀਚਿਆਂ ਦੀ ਲੋੜ 'ਤੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਇਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਚਾਇਤ ਵਿਕਾਸ ਸੂਚਕਾਂਕ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੜਾਵਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਤਰਕਸੰਗਤ ਸੁਮੇਲ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਸਸਟੇਨੇਬਲ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਟੀਚਿਆਂ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਸਰੋਤ ਮਿਲਣਗੇ, ਜਿਸ ਲਈ ਪਿਛਲੇ ਡੇਢ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜ ਹੋਏ ਹਨ।

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜੈਸ਼੍ਰੀ ਰਘੁਨੰਦਨ, ਸਾਬਕਾ ਵਧੀਕ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ, ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਪੀ.ਡੀ.ਆਈ. 'ਤੇ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਚੇਅਰਪਰਸਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਸਮੁੱਚੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਲਈ ਡਾਟਾ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ, ਡਾਟਾ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨਾ ਆਸਾਨ ਅਤੇ ਸਰਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਡਾਟਾ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਖਲਾਈ ਅਤੇ ਸਮਰੱਥਾ ਨਿਰਮਾਣ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। .

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਾਧਾ ਆਸ਼ਰਿਤ, ਡੀਡੀਜੀ, ਡੀਐਮਈਓ, ਨੀਤੀ ਆਯੋਗ ਅਤੇ ਪੀਡੀਆਈ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ, ਡਾ. ਮੱਲੀਨਾਥ ਕਲਸ਼ੇਟੀ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਐਸਆਈਆਰਡੀ ਅਤੇ ਪੀਆਰ, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਦਿਤੀ ਦਾਸ ਰਾਉਤ, ਵਧੀਕ ਸਕੱਤਰ, ਮਹਿਲਾ ਅਤੇ ਲੋਕ ਸੰਪਰਕ ਮੰਤਰਾਲੇ; ਬਾਲ ਵਿਕਾਸ, ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ੁਕਲਾ, ਸੰਯੁਕਤ ਸਕੱਤਰ, ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਮੰਤਰਾਲੇ, ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਨੀਲ ਜੈਨ, DDG, NIC, ਸ਼੍ਰੀ V Hage, DDG, ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ & ਸਾਖਰਤਾ, ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰਾਲੇ, ਸ਼੍ਰੀ ਸਮੀਰ ਕੁਮਾਰ, ਆਰਥਿਕ ਸਲਾਹਕਾਰ, ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਜਲ ਵਿਭਾਗ; ਸਵੱਛਤਾ ਮੰਤਰਾਲਾ, ਜਲ ਸ਼ਕਤੀ, ਡਾ: ਗੋਵਿੰਦ ਬਾਂਸਲ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ (ਮੈਟਰਨਲ ਹੈਲਥ), ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਮੰਤਰਾਲਾ; ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ ਮੰਤਰਾਲਾ, ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜੇਸ਼ ਗੁਪਤਾ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ, NITA ਕਮਿਸ਼ਨ, ਡਾ. ਸੰਜੇ ਕੁਮਾਰ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਅੰਕੜਾ & ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਸੁਝ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਨੂੰ ਵਧਾਇਆ।

Ministry of Panchayati Raj

www.facebook.com/MinistryOfPanchayatiRaj

www.youtube.com/channel/UCEVBqQXipAuDqZsinwto4nA

www.twitter.com/mopr_goi?ref_src=twsrc%5E-google%7Ctwcamp%5Eserp%7Ctwgr%5Eauthor

www.panchayat.gov.in/

ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਛਾਪਿਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ: ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਨੀਲ ਕੁਮਾਰ, ਸਕੱਤਰ, ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਮੰਤਰਾਲਾ

ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਮੰਤਰਾਲੇ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ, ਟਾਵਰ-2, ਨੋਵਾ ਫਲੋਰ, ਜੀਵਨ ਭਾਰਤੀ ਬਿਲਡਿੰਗ, ਕਨਾਟ ਪਲੇਸ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ - 110001